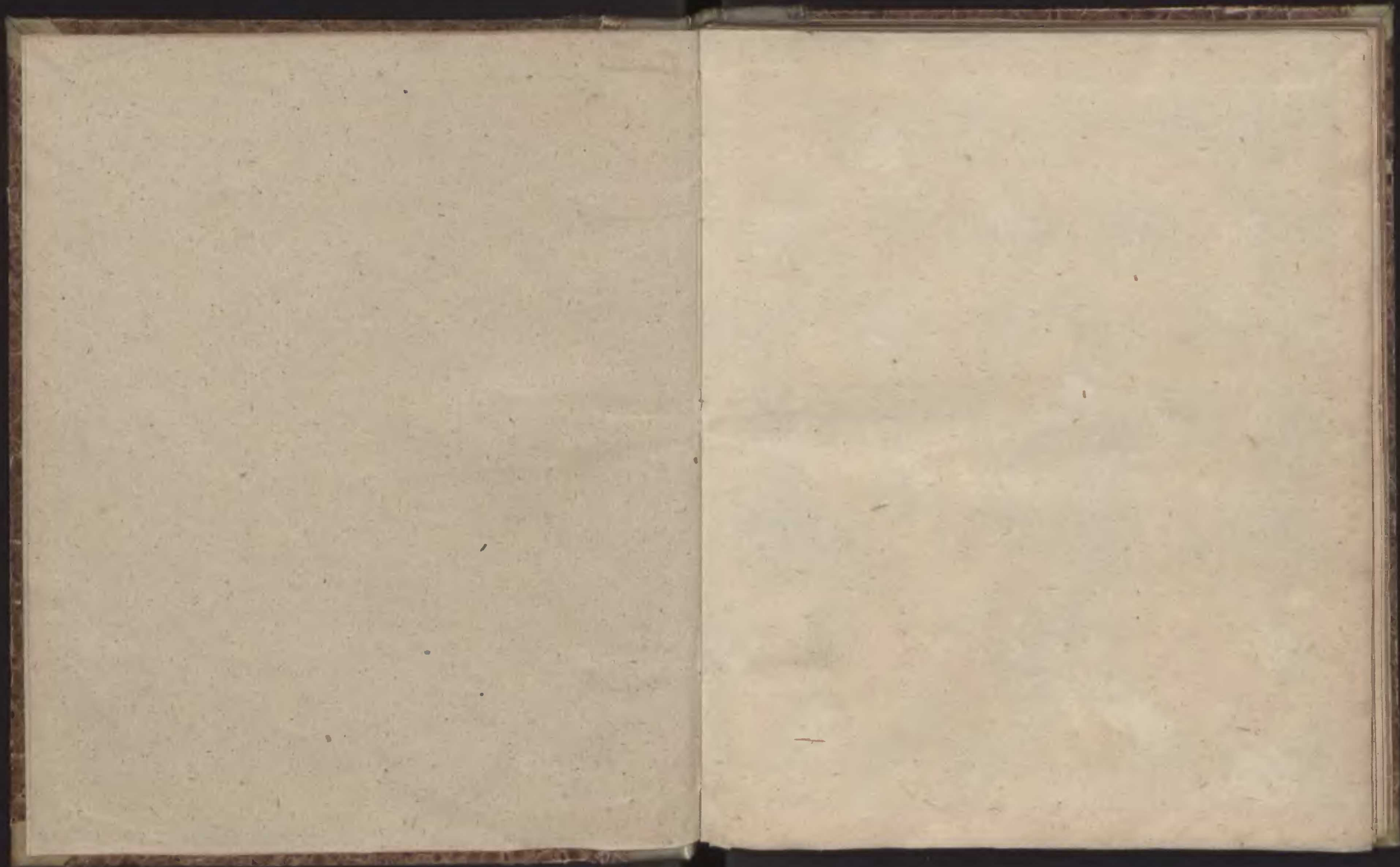

4F
1328

4 F. 9328

Eduard Gebauer
Buchbinderei
BRUNNEN
Kupfergasse 10.

BIBLIOTEKA
KRAKÓW

Faint text, possibly a title or description, located below the portrait and stamp.

MARTINUS OPITIUS

*Talis Lector, erat facie Phoebeia Siren
Germani Princeps carminis OPITIUS
C. Barthius.*

Laudatio
Honoris & Memoriae

V. CL.

MARTINI OPITII

paulò post obitum ejus

A. M D C. XXXIX.

in Actu apud Uratislavienses

publico

solemniter dicta

à

CHRISTOPHORO COLERO,

Præter continuam Opitianæ vitæ narrationem com-
plectens multorum quoque Principum atque cele-
briam Virorum, cum quibus Opitio consuetudo &
amicitia fuit, memorabiles noticias.

Publici juris fecit

Melchior Welfe Greiffenbergensis-Silef.

L I P S I Æ,

Sumptibus PHILIPPI FUHRMANNI

imprimebat JOHANNES WITTIGAU

A. M DC. LXV.

385361

VIRIS
Magnificis, Nobilissimis, Strenuis, Am-
plissimis, Dominis

DN. CHRISTIANO HOFMANNO ab
HOFMANSWALDAU, Sacrae Caesareae Majestatis Con-
siliario, Reip. Vratislaviensis Senatori Consulari, Scho-
larum Praesidi, & Rei bellicae Commissario ubique
splendidissimo:

DN. JOHANNI BURGHARDO à Löwen-
burg/ in Grünau:

DN. HENRICO MARCO à Petn & Wech-
mar/ in Groß-Sirdanig & Wessig:

DN. FERDINANDO à Modrach/ in Rathen/
Hermansdorff und Tschirna.

DN. ADAMO CASPARO ab Arzat & Groß-
Schottkau/ in Bohn/ Zweibrod/ Blanckenau/ &
Schükendorff.

Ejusdem Reip. Senatoribus Gravissimis, Viris de
Patriâ praeclarissimè merentibus,

Dominis & Patronis Opt. Max.

Memoriam Opitianam eâ, quâ debet, cum
observantiâ offert

*Nobilissimorum ipsorum Nominum Cul-
tor devotissimus*

Melchior Weise.

Lectori Benevole.

Quam ante septennium ipse Auctor, nisi praematura mors hæc
& alia ejus consilia turbasset, erudito orbi communicare la-
borabat, Martini Opitii memoriam, eam à manu discipuli
nunc accipis, Lector Benevole. Pietas in Praeceptorem, ut alia
rationum momenta intacta relinquam, suavit, ut curam hanc suscipe-
rem, quæ si mihi parùm gloriosa est, quid refert? modò aliis fructuosa
sit. Poteram id temporis disputationi coacervandæ aut carmini ela-
borando impendere, eoque labore, quod communiter evenire solet,
nescio quam ingenii gloriam ostentare. Sed malo conscius meæ im-
becillitatis, si otii ratio danda est, aliorum feliciores æquè ac condu-
cibiliores operas qualicumque industriâ adjuvare, quàm misellam
scripturientium familiam sætu minus ingenioso & utili augere. O-
ptâstem ut ultimam manum scriptioni huic imposuisset Auctor: cum
verò inter ipsas omnia sua opera accuratius revidendi cogitationes
vitæ usuram deponere jussus fuerit, factum est ut aliis supplendi eu-
ram reliquerit. Quam adjutus ope viri, cujus nomen mihi venerabile
est, exequi conatus sum, veniam eò faciliorem sperans, quo laudabili-
us est magnorum virorum cineres colere. Quæ orationi subjuncta
sunt, pari gratiâ accipiet Lector, quem valere velim & rem suam ge-
rere quàm felicissimè.

*Index Heroum & Virorum Doctorum, quorum
in hoc Panegyrico fit mentio.*

A.		Abraham Bibranus	32
Jacobus Aneforgius	37.46	Hieronymus Bignonius	52
Jacobus Arminius	31	Joh. Henricus Bocclerus	47
Jacobus Auratus	61	Godinus	} de Boleslavia 17
B.		Nicolaus	
Caspar Barlaus	30	Petrus	
Caspar Barthius	28.47	Brissacus Dux Gallorum	43
Dominicus Baudius	30	Georgius Buchananus	42
Bellajus	61	Augustus Buchnerus	14.36.44.45
Joachimus Bergius	16.17	Daniel Bucretius	24
Matthias Berneggerus	14. 29. 34. 36. 44.	Augerius Giselinus Busbequius	34
	47. 52.	Burghusius	25
Christophorus Befoldus JC.	29	C.	
Gabriel Be hlem Princeps Transyl.	33	Carolus Archidux	38
Theodorus Beza	38	Carolus V. Imperat.	48
)(2	Caro-

Carolus IX. Galliz R. Cepco	61 Bartholomæus } 62 Paulus } Hanewaldi	Preussius Coss. Thorun. 58 17 Pybrachius 61	R.
Johannes Christianus Dux 54.56	Simon		
Alphonsus Ciacconius Cardina- nalis Hisp.	35 Daniel Heinſius 14.30.32.44 35 Nicolaus Henelius 14.24.44	Raphael Comes Lesnensis 57 Reuberus 28	
Cirenbergius Consul Gedan.	57 Henricus Dux Sil.	15 Richelius 52	
Nicolaus Cisnerus JC.	28 Martinus Hilwigius	18.20 Carolus Riemius JC. 17	
Hippolytus à Collibus	28 Joh. ab Hœckelshofen.	23 Nicolaus Rigaltius 44.51	
Caspar Conradus 24.33 62	Israël Hoppius Consul Elbin- genſis	Ronsardus 36 60.61 58 Rosinus 15	
Gerhardus Dänhofius Aulae Po- lonicæ Mareſchallus 55.56	Frid Hortlederus	47 Marta Rothmāna Opitii Mater 18	
Petrus Denaisius JC.	28 Franciscus Hottomannus	51 Rudolphus II. Imp. 19	
Baro à Dona 38.39.40.41.42.43 45.46.48.52.53.54	Tobias Hubnerus	37 Georgius Rudolp. Princ. 26.32 Janus Rutgerſius 30	
Caspar Dornavius E.	25 Junius K.	48 Claudius Salmasius 44 51	
Daniel Eremita	37 Casp. Kirchnerus 23.32.37.39.44	Thomas Samofcius Joh. Fr. 57	
Evenius F.	28 Langus	15 Scaliger 30 50.51	
Ferdinand 2. Imp.	32.48 Thomas Lanſius	29 Schonaichius 25	
Paulus Flemmingius	62 Joh. Ieunclavius	34 Schawerus 18	
Q. Seprimius Florens	61 Georg. Michael Lingelshemius	Petrus Scriverius 25 30	
Franciscus I. Gall. R.	48 Conſil. Palat. 27.36.47.48.52	Tobias Scultetus de Schwa- nensee 25	
Marquardus Freherus	28 Juſtus Lipſius	30 Henricus 17	
Johannes Freinshemius	47 Ambroſius Lobwaſſerus	58 Jacobus } Senfftlebii 17	
Fridericus III. Imperator	17 Logus	37 Valentinus 21.22	
Fridericus IV. Elector G.	27 Ludovicus Anhaltinus	22 Johannes Senſius 37.46	
	D. Martinus Lutherus	Sigismund III. Svec. R. 57	
Gandimela 36.58	M.	58 Sleidanus 29	
Janus Gebhardus	28 Clemens Marottus	28 Sturmſius 48	
Salomon } Gefneri 18.20	Paulus Meliſſius		
Jeremias } Paulus Merula			
Andreas Geislerus 26.32	M. Antonius Muretus	30 Dan. Tilenus 44.51	
Martinus Gerſtmannus 16	N.	Francisc. Thuanus Jac. Fr. 51	
Sebastianus Gerſtmannus 17.18	Nigrinus Theol. Helv.	55.56 Andr. Tſcherningius 62	
Melchior Heimenfeldius daſtus	Gol- Noſtitius	38 Turnebus 28	
Jofias Glaſerus 47	Bernh. Guil. Nüſlerus 23.26.32.		
Hugo } Grœcii	47 44.45.63. Christophorus } Sebastianus } Opitii 18.21	Balthasar Venator 28.36 45 21 Vladislaus IV. Rex Pol. 55 Joh. Gerhard Voſſius 30 Urſius 15.28	
Cornelius } Pater 14.34.44 49.50.51.57			
Filius	51 Gorhofr. Pacius	28 VV. 47	
Grotia Filia	51 Joh. Phil. Pareus	28.47 Joh. VVeizius 47	
Grünradus	27 Pechmannus	43 Diet. VVerderus 37	
Janus Gruterus 26. 27.34 44	Philippus Melanchthon	15 X. 28	
H.	Pius II. Pontifex, Rom.	17 Xylander 28	
Henricus Albertus Hamilton	Porſhius Poeta & Archiater Pala- tinus	Z. 28.36	
Danus 28		33 Zinggrefius	

*Programma Invitatorium ad Actum Schola-
lasticum de antiqua & nova Germa-
norum Poëſi.*
Lectori Germanicæ Linguæ Studioſo
S. D. P.

Ornelius Tacitus, *hominum, morum
ac temporum prudentissimus, ex veri tripode qua-
si Delphicus quidam Apollo ita respondet: "Rebus
cunctis inest quidam velut orbis, ut, quem-
admodum temporum vices, ita morum (addo & studio-
rum) vertantur; nec omnia apud priores meliora, sed no-
stra quoque ætas multa laudis & artium imitanda posteris
tulit. Ut enim nemini hominum, ita & nulli atatum veritas
soli occupata, nec via ex nova aliquo invento quarendi famam ex
omni arte ab antiquis quidem anticipata, præclusa est, multumq;
materia nobis & posteris nostris relicta est, quâcum antiquis cer-
tare arenâ, & vincere palma in medio posita sit. Dicendum qui-
dem, scribendum, sentiendum cum sapiente & docta antiquitate,
sed tamen, ne in sensa & verba sapientis illius Magistra serviliter
juremus, providè caveamus. Ab Oraculo itaq; hoc effatum Ro-
mani sapientis manasse existimemus:*

*Non negaverim, fuisse veteres alti spiritus viros, & ut Senec. H-
ita dicam, à Diis recentes: neque enim dubium est, quin
meliora mundus nondum effœtus ediderit: ingenia tamen
omnibus consummata fuisse pernego. Quis enim medio-
cri-*

3. Annal.
c. 5.

Senec. H-
pist. 90.

criticè etiam hujus placiti intelligens pertinaci ausu Johanni Barclaje florentissimo hujus seculi, ac in comparationem antiquorum exorto Scriptori obstrepere ausit, in hanc sententiam potissimum differenti: Omnia secula certum suum ac peculiarem genium habere, quod mortalium animos in certa quædam inventa & studia inflectere soleat; modo in barbariem homines nasci, post faciliorem animis mansuescere, & post secula aliquot ad stipatum primam caliginem ingenium redire; orbemque sapius cultis hominum moribus enituisse, subsidentemque deinde industriam velut quadam nube subductam esse. Hi variantes & mutabiles seculorum gentium Græca & Romana Rerum publicarum per vicissitudines temporum, incrementa, decrementa & recrementa sua tam morum quam studiorum, ex divina dispositione alterantium, diligenti hujus rei inquisitori facile patebunt. Sed post Trajani tempora cum inclinante magis magisque imperio ingenia & studia simul deteri & deflorescere ceperunt, donec tandem Oriens totus cum Græcia se de illa scientiarum antiqua & matre ingeniorum fecundissima, in servitutem Turcicam cum jactura irreparabilis illius thesauri excideret. A quo tamen servitutis jugo in solatium tanta jactura & salutem Christiani Orbis, extorres quidam ingeniorum æternitati educandorum nati Magistri, ut tertius aliquis Cato restituerent Romana Reipub., ita hi litteris in Italiam transferebantur quasi lapsi sunt; ex quorum Scholâ, tanquam ex eoque Trojano, tot magni viri & Præceptores generis humani, tanquam Colonia bonis mentibus excolendis recepta, in sinum Medicæ Principum, & præcipue Leonis X. Pontificis Maximi ex ea familia bono renascentium litterarum in id honorum fastigium evecti ceciderunt: sub quo Principe in Italiam Græca & Romana studia plausculis seculis tantum non emortua, spiritum & sanguinem extitatis undique ingenii receperunt. Cujus cultura & poltura

tura gloria non intra solius Italia terminos se continuit, verum etiam trans Alpes in Galliam, invitante Francisco Rege I. hujus nomenclationis singulari tum temporis Evergetâ, transulavit. Germanos vero præcos Tacitus, Romanus quidem homo, sed morum nostratum præcorum diligentissimus observator. & æquissimus censor, litterarum secreta ignorasse, & nulli ævo suo ipsius litterarum monumenta fuisse, affirmat: Sed tamen idem etiam d De moribus Germ. c. 19. Scriptor noster, primigenios nostros Majores eo laudis elogio honestat, nullos mortalium armis aut fide ante Germanos esse: e 13. Annal. c. 54. carminibus antiquis (quod unum eis memoria & annalium genuisse perhibet) heroum suorum gesta celebrasse, ac in prælium ituros illo cantu sibi animos, futuramque pugnam fortunam auguratos fuisse. Quicquid sit, tamen ex genuina hostici præconis confessione præcos nostros Germanos, ut magis Ennii vocabulis armipotentibus quam sapientipotentibus, tamen tinctos, si non imbutos, atque bonarum artium ac nominatim Poeseos non fuisse plane rudes ac ignaros; sed potius more bellicosi Populi & ex nimia sapientiâ modum tenuisse. Eo enim tempore, quo Romani præcos gentis nostræ Patres armis tentarunt, Poesin in usu fuisse, idem Cornelius noster, suis negligentiam exprobens, prodit; ubi de Arminio liberatore à Romanis Germaniæ, insidiis nostrorum, nunquam armis victo, ita scribit: b Canitur adhuc barbaras apud gentes; h Annal. 2. c. 88. Græcorum Annalibus ignotus, qui sua tantum mirantur: Romanis haud perinde celebris, dum vetera extollimus, recentium incuriosi. Porro hanc studii gloriam ante hos obtinentes ac plures annos, ante & post tempora etiam Caroli Magni, viguisse, constat ex Melchioris Haiminsfeldii Goldasti antiquitatum tam exoticarum quam Germanicarum experientissimi Paræneticis: Wilerami in Canticum Canticorum Paraphrasi, quam Paulo Merulæ Cosmographo illi celeberrimo debemus; atque ex incerti cujusdam Teutonici Poetæ Rhythmo Germanico

4
de S. Annone Coloniensi Archiepiscopo ante hos quingentos aut circiter annos scripto: quem MARTINUS OPITIUS singularis vernacula lingua illustrator ac Poetica vindex primus ac princeps, paullo ante fatalem morbum, tanquam egyptiam cantionem, Animadversionibus illustratum, ineditum antea, Germania suae in artissimum studii pignus ac Ultimum Vale commendavit. Plura hac de materia verba facerem, nisi nunquam satis laudati viri, Goldastus, Merula, Taubmannus, Opitius & alii eam mihi gloriam praecepissent. Sed quod Germania sequioribus tot aetatibus veterem illum Musae suae genium non continuaverit, ac in meras nugae & deliramenta degeneraverit, causa est, tum fatalis illa, ut aliarum rerum, ita & politurae ac barbarici circumvolutio ac periodus; tum quod dux et auctor defuerit, qui animosè illud Augiae stabulum, clava, ut sic dicam, masculi ingenii & spiritus Herculeae purgaret. Multi quidem votis & suspiriis ac querelis stuporem illum obtusam & supinam inertiam detestati sunt: alii etià erubuerunt & indignati sunt: nemo tamè serio ac bona fide de vindiciis tanti amissi ornamenti cogitavit. Sed gloria hac quanta quanta est Opitio ad illustrandas litteras ac Linguam nostram cœlitus quasi missa, unice reservata est. Quamobrè cum Graeci Encyclopadiam & orbem scientiarum & artium suo; Romani illorum amuli suo; ac hodiè Itali, Galli, Hispani, Angli & alii suo quisq; idiomate prodiderint; cur nos etiam sermone patrio animò sensa exprimere pudeat & pigeat? Majestatem (ut alia praeceam) ut Reipub., ita etiam Germanica lingua, si quis alius Caesarum Germanicorum summam conciliavit Rudolphus I. Habsburgicus, ille Augustalis & Archiducalis Domus Austriae (quam ut DEUS sator & stator Imperiorum nobis ac serae posteritati florentem conservet, fideles subditi communia vota merito concipimus) progenitor. Is enim Imperator praegloriosissima memoria in Comitibus Anno Christiano 1200 CCLXXII. Norim-

5
Norimbergae habitis cum unanimitate omnium Imperii Ordinum consensu, edicto publicè sanxit, ut deinceps in curiis, tribunaliis, contractibus non alia quàm Germanica lingua admitteretur. Quod non tam idè factum, ne qua fraus fieret contrahentibus, Latina Lingua omnino expertibus, quàm potius ea ratio sapientissimum illum Augustum incitavit, quod hoc ipsum ad publicum Germania decus pertinere existimaret, ne peregrinum idioma Patrio praeferrere pateremur. Quod observatum ex Christophori Lehmanni Spirensi Chronico, cum sequenti
il. 2. c. 45.
ex Christophori Forstneri insignis nostrae aetate Politici &
l. 4. 12. &
nunc Cancellarii Würtembergici Notis in Tacitum Politicis
l. 5. c. 107.
k. p. 160.
excerpto, vir multijuga ac summa eruditionis & eminentis dignationis, NICOLAUS HENELIUS J. C.

ingens praefidium ac dulce decus meum,
monitor oportunos mihi suggestit. Is enim in schedis suis Miscellaneis, quas Otium Anni XXXIII. Vratislaviense inscribit, ineditis adhuc sed publica luce dignissimis, ex Forstnero haec allegat: Apud Bohemos & Moravos legem esse, ne cui Illustri vel Equestri ordine nato cujusquam hereditatem cernere, praedive possidere liceat, nisi linguae Sclavonicae perito. Haec Nestor ille Vratislaviensis.

Hoc laudabile institutum utinam hodiè apud nos religiosius, quàm fieri solet, observaretur, nec vile crederemus, quicquid dominatur, pudendo nobis exemplo: cum lingua Germanica majestate, ubertate, splendore rerum & verborum ac totis viribus nervis ac toris orationis sibi constans nulli exterarum secunda esse possit. Quemadmodum verò Germanica Poesis, ac universa prope lingua ex fatali superiorum seculorum inertia instar anis pannis annisq; obsita inornata jacuit, ita nostra aetate instar Menadis insane, aut Baccha bacchantis, aut meretricis prostituta, tot exoticis verborum & formularum inquinamentis,

6
versicolor, et ridiculis quasi monstris picta incedit; iudicio Matthiæ Berneggeri sapientissimi olim Thaletis mei. Qui summus vir quanta cum indignatione stultam novorum hominum bistrioniam detestetur, & quanti Opitii, severi in hanc morum ac lingua corruptelam Aristarchi virgulam censoriam extulerit, malo lectorem ex ipsius Doctoris mei conceptis verbis, quam meis cognoscere. Nos Germani (inquit) Germanicam linguam, quæ aliis quibusque selectissimorum verborum splendore, pulcherrimis & admirandis periodorum ductibus, & universa orationis elegantia non cedit, ipsimet numeramus in postremis; nec excolimus non modo: sed & exoticorum verborum, ut putamus, emblematis, ut res est, inquinamentis mirificè foedamus. Dicas in sentinam durare hanc linguam, ad quam reliquarum sordes torrente promiscuo deferantur. Jam à Latinis, jam à Gallis, Hispanis etiam ac Italis mutuamur, quod domi longè nascitur elegantius. Horum hominum sinisteritatem, in Aristarcho suo multo sale perfricuit MARTINUS OPITIUS; quem Germaniæ VIRGILIUM posteritas dicet. Quanquam nec nostra sic incuriosa suorum ætas est, ut non animadvertat exorients hoc novum sidus. Hæc ille verè vaticinatus est; quo Catone contenti eritis, cujus iudicio si quicquam adstruxero, nugæ egero. Hoc dico, quod Opitio divinitus dato duce & Coryphæo, hætenus nostris temporibus decantandis decora ingenia, per vestigia Opitiana gloria grassantia & in publico fama theatro sese ostendentia, non defuerint. Cum igitur ista fax honestarum mentium emulationis ardor nostram quoque juventutem non mediocriter accenderet, serius eram hortator & manu ductor nonnullis non contemnenda expectationis alumnis, ut de Germanica Poesi Veteri & Nova pro mediocritate ingenii sui, prosa, versa, Græcâ, Latinâ, Germanicâ

ORA-

7
oratione aliquid differere conarentur, atq; ea occasione saltuatim & summatim OPITII recordarentur, Sanè melius

Nemo QUITIUM referre quirit ac OPITIUS.

Sed cum Adolescentes illi ex imprudenti quadam pietate in mare illud Opitianarum laudum se immerissent, veritus ego, ne virtutem, ac gloriam divini hominis culpa vernilis ingenii magis deterebant, quam amplificarent, onus illud, tam teneris adhuc cervicibus agrè ferendum, meis humeris imposui; atq; Manibus mei Civis, ac dum viveret, amicissimi, ex communi Patriæ jure ac commercio similium studiorum, citra ambitionem, sola pietatis professione Laudationem qualemcunq; & à bonis & æquis arbitris facile excusandam consecravi. Non verò tutius & securius in portu Judicii publici, quam vestra, Magnifici, Nobilissimi, Amplissimi, Reverendi, Excellentissimi, Doctissimi, Clarissimi Viri, Mæcenates, fautores, amici, indulgentiâ, faventiâ & lubentiâ sublevatus acquiescam: quos submissè obnixè & humaniter invito, ut pro amore & studio in Germaniæ libertatem, fidem, linguam & decus atque ejusdem Vindices acerrimos huic rerum scenæ interesse, atque Dissertationes nostras æquis auribus & animis accipere dignemini. Vos enim hoc facto Liviani illius senis exemplum secuti, qui ipsimet vos olim alumnos & adolescentes gloriæ seniorum succrevisse probe meministis, pro summa æquitate vestra surculos illos ad vestram virtutem & famam consurgentes lati aspicietis: imo Doctores pariter & Auditores hujus Gymnasti, ubi hæc mediocria & parva ingenii pericula si non laudari, tamen non improbari, senserimus ad majora enitendi calcar & stimulum inveniemus. Valete Mæcenates, Fautores, Amici, & me qualemcunq; Choragum cum choro isto bonarum mentium silentio & faventiâ fovete & attolite. P. P. IV. ID IXBRES Propriè MARTINALIUM Anni Christiani 1630. lxxxi.

ms) (do

8

In

In Panegyricum Oritianum

Clariff.

DN. CHRISTOPHORI COLERL

^{599 φ. α.}
 ἄγνον ὕδωρ, τὸ βαθύζωνοι κόραϊ περ
 Μναμοσύνας ᾧδὰ πλαξίπποις πύλας
 Κάδμοι ἀντειλαν, λιπαρῶς τὸ μὲν ἔδασ
 Ἑλλάδ[⊙], ἐπτάφυλον θήβαν, πίσει.
 Δαμάτερ[⊙] ἔνεκα μᾶν
 Ἐυρυχαίταν χαλκοηρότοιο πάρεδρου τέκεν ἢ
 Ἡρακλείοισιν γοναῖς.

^{ἀντισφ. α.}
 Ἀμφιτρύων[⊙] ὅτ' Ἀλκιμάναν μετῆλθεν
 Ζεὺς μεσονύκτι[⊙] ἢ Σπαρτῶ ἀνα-
 μαντολογχᾶν. Ἀλλὰ τί μαψιλάνας τρεῖς
 Τετράκι ψεύδεα θήσω; Τ' ἐνεκ', ἂν
 Τιμᾶς Ἑλικωνιάδων
 ἄξω ἄλλη, μὴ ποτέ μοι νεμεσάσαι ἱερόν,
 Πίνδαρ[⊙], Μοῖσας σόμα.

^{ἔπωδ. α.}
 Πάτρα τέως Φθόγγως ξενικῶς κομιδῇ
 Ἠγάδατο
 Ἠδὲ σάρωμά γ' ἐπέισακτον
 Μεγαλοφενεῖ χρυσῶ σφέω,
 Χειμερίας Βορέαιο
 Πηγάδας παμπορφυρέοις

Ἀκτίσ

Ἀκτίσ' ἴων, ἀλλοτρία βλαυτί, ὄλη. κ. ῥύτιον ῥετ
 θρηῶ περιέρι. π. ῥύτιον Φυλ. φ. ῥύτιον
 ἢ ὄμω. Σαφές τεκμαίρεται. Φυλ. φ. ῥύτιον
 Δέ χρέμα γ' ἐπίδα. Λαβῶν γὰρ. ῥύτιον
 Πατρικᾶν Φόρμιγγ' αἰοιδῶν. ῥύτιον

^{599 φ. β.}
 Ἀμετέρων πρυτανεύς Ουπίτιός τε
 Καὶ νεοσιγάλου διαχῆς γλυκὺς
 Μέλε[⊙] κρητῆρ ὁ Κόληρ[⊙], ἀγνωστοῦ
 Εἰς ἔτι πλῆτον ἐπτάξεν πᾶς ἔπων.
 ῥύτιον Τυνδαρίδα, δίδυμοι
 Φωσέρες, πόλλ' ἔξοχα χαίρετ' ὀπάσοντες αἰδῶς
 Ἄγγαρον πυρσὸν μέτρα.

^{ἀντισφ. β.}
 Παρθενίας ἄτε Ρωμαῖω λύρα τε
 Τηία ἔυλυρ[⊙], Ἐλλησι δέ τοι
 Χί[⊙] Ἀσκραῖ[⊙] κε αἰοιδὸς ἔφυ θα-
 κτός ὄχ' ὡς σφετέρη Γερμανία
 Φόρμιγγ' πολυώνυμ[⊙]. Ὅυ
 Γὰρ χαμαὶ σιγαῖ τετελεσμένον ἔσλόν, καθάπερ
 ῥήσις ἐς κρύπτεται.

^{ἔπωδ. β.}
 Τίς ΓΡΟΥΤΙΟΝ, τίς δ' Εἰνσιάδαν ἀγνοεῖ
 Ἐρην Διός;
 Τίς δὲ ζυγέντα πότμω ΓΡΟΥΤΗ-
 ΡΟΝ ἐπίκλυτον; ἢ ΒΟΥΧΝΗΡΑ κρι-
 θέντ' ἀρετᾶ ἐπίδοξον;

B

Τὸς

Laudatio

Honori & Memoria

MARTINI OPITII

dicta.

Negimus alumnos Epicuri Magistri sui, qui suamum hominis bonum in fluxâ ac periturâ corporis voluptate collocarunt, illam verò veram beatitudinem in virtute positam ne primis labris degustarunt, vicesimum cujusque mensis diem suo deliciarum Præceptori, quod eo ipso in lucem editus crederetur, singulari ex religione aut potius superstitione celebrasse, ejusque imaginem in annulis, poculis, ac aliis utensilibus expressam, tanquam inciramentum quoddam animi gessisse, adeoque tanto nomini diebus festis cum summâ veneratione assurrexisse. Christiana Antiquitas, ut aliis de Ecclesia benè meritis sacros dies, ita crastinum MARTINO festum esse voluit, Episcopo Turonensium in Gallia, à modestia, pietate & sanctimonia commendabili, ut qui invitus ad insulæ honores euectus, gregi suo devotionis, pro genio illius seculi, regulâ, & exempli sui perpetuâ censurâ benè laudabiliterque præfuisse. Fabulas enim hominum otiosorum de piissimo hoc Præsule traditas, cujus nimirum honori anseres proditionis pânas luentes, victima quotannis, more antiquitus recepto, fierent, non moror. Rectius Orthodoxa Ecclesia hoc die memoriam Divi Martini Lutheri, qui tanquam Christianus aliquis Hercules Augix illud Stabulum in cætu Christiano non sine divini miraculi argumento purgavit, & tanquam

com-

comünis Germaniæ Præceptor viam monstravit, quâ præviâ Dei gratia fideque meritum Christi apprehendente rectâ ad Thronum Misericordiæ, sine ambagibus per tesqua meritorum nostrorum, iretur. Nos verò in hoc ipso gravissimorum Vitorum confesso, posthabitis illis, quos dixi, hæc Martinalia non anserina, sed olorina, Memoriz ac Honori MARTINI OPITII Poetæ ac Polyhistoris, cum paucis comparandi celebramus: qui in hoc tractu Arctoo veluti quidam Musarum Hercules clavâ, ut ita dicam, ingenii sui, eruditionis atque industriæ, barbariem literarum & elegantioris doctrinæ, juratum olim hostem, per istam bellorum civilium diuturnitatem pestiliminiò quasi redeuntem, acriter & fortiter stitit ac represit. Is quemadmodum fictus ille Hercules exantlatis tot laboribus, & proditis tot victuris ingenii fatibus, nuper Gedani in celeberrimo illo septentrionis Emporio, ex hoc mundi exilio, cum ingenti Orbis litterati lectu in coelestem patriam, non à jove fictitio illo gentilium Deastro, sed à Christo Servatore generis humani, cui etiam in ultimo vitæ articulo verè pœnitens cum lacrumis animam suam commendavit, assumtus est: docens exemplo suo omnia nata mori, & quo illustriora ingenia, eò esse breviora, neque quicquam nobis relinqui præter dolorem ac desiderium. Me cerè duo angunt, ut quid facto opus sit, quid minus, mecum hæream; hinc dolor, quod tanto sidere Patriam, Seculû tanto ornamento, tanto Patrono me, moderatore meorum studiorum ac Amico desideratissimo, orbarum esse sentiam; illinc votum, ut dignum tanto Viro præconium contingeret, cui nunc supremum Christianæ pietatis & popularis humanitatis officium meritissimo suo præstandum esset. Sed tale votum quod vix summi hujus Seculi

Oratores, defuncti amici, in Galliâ *Grotius*, in Batavia *Heinsius*, in Aſſatia *Berneggerus*, in Saxonia *Buchnerus*, in Sileſia *Henelium* pro ingenii & doctrinæ ſuz ubertate exſolverent, meam mediocritatem vel potius tenuitatem longè excedit. Sed velut duo me urunt & ſuſpenſum tenent, ita duo pariter in hoc animi angore ſolantur & reficiunt: Unum eſt illud, quod licet verba & ſenſa magnitudinem argumenti non exæquent, in rebus tamen arduis conatus, etiam impar voluntati, aliquod laudis momentum habeat, quodque officioſa pietas excuſationem mereatur: alterum veſtra æquitas & faventia, tum in defunctum, tum in me omnium minimum, quæ me à tanto onere admirationis & ſtuporis tantum non occumbentem ſuſtentabit. Metellus, qui à ſubacta Macedonia cognomentum inſigne retulit, cum Ei mors æmuli ſui ob virtutis æqualitatem Scipionis Æmiliani nunciaretur, depoſitâ omni ſimilitudine, quam mutuam vivi aiebant, Filios ſuos, quos in ſumma jam dignatione & auctoritate florentes vidit, memorabili voce ita allocutus eſt: Ite filii, celebrate exequias, nunquam majoris Civis funus videbitis. Idem nunc liceat mihi ſine arrogantiz aut adulationis ſpecie palàm affirmare: Viri Sileſii, Cives Boeſlavienſes, vix à Luce Literarum hic loci exorta, vel ætas majorum vel præſens vidit, vel poſtera facile videbit, præſertim hac Ingeniorum & Studiolorum inclinatione, Virum & Civem in ſuo genere excellentiorem, poeticâ facultate, maſculo ſpiritu, majeſtate rerum ac verborum, antiquitatis, gentilis & Chriſtianæ, exoticæ & noſtratis, hiftoriarum omnium temporum: populorum & locorum, harmonico virtutis & fortunæ concentu majorem. * Si gentis dignitas, natale ſolum & patria divinis animabus honoris aliquid ac venerationis conciliare poteſt, quæ

* Patria.

quæ Provincia domi & foris extra Germaniam ferè celebrior Sileſia, ex qua noſter oriundus? Quotacunque enim provinciarum noſtræ, cœli indulgentia, ſoli elementia, ſitûs opporunitate, ubertate frugum & metallorû, urbium, arcium & vicorum multitudine, magnitudine & munitione, ingenii, moribus, ſtudiis formâque Reip. comparanda eſt? Olim quidem Majores noſtri Martis magis quam Phœbi exercitiis dediti, & Enniano verbo, magis bellipotentes quam ſapientipotentes fuere: ſed ab orthodoxia fidei Lux quoque litteris & humanitati in alta illorum temporum pace aſſulſit. Ex quo olim Philippus Melanchton æquiſſimus noſtratiû hominum Cenſor, apud *Henricum* Ducem Sileſiæ Ligium palùm teſtatus eſt: Nullam gentem plures eruditos Viros in tota Germania habere quam Sileſios: & paulò poſt: in nulla parte Germaniæ plures ex populo diſcere & intelligere doctrinas; nec plures ad Poëſin & eloquentiam idoneos eſſe; produxiſſe eam provinciam *Vrſinos*, *Logos*, *Roſinos*, *Langos*, quorum carmina doctiſſimi Viri in Italiâ laudaſſent. Simili pacto nuperis annis alius foris Sileſios ſuum ingenium eſſe dixit: alius noſtrum cœlum beatiffimum ingeniorum patrem apud me appellavit: alius cum juvenem quendam Sileſium cujuſdam Principis juventuti præficiendum maximè ſuaderet, præferendum eſſe illum cæteris, vel propter gentem, ex qua oriundus eſſet, cujuſ rei ipſe oculatus teſtis exiſtere poſſum. Patriam laudare Rhetores ſuſe præcipiunt, ſed iis, quibus jejuna ad differendum materia, aut otii abundantia iſtud permittit aut perſuadet. Laudum tamen tuarum campum alii & peregrini tutius pelluſtrent, quibus longè minus citra obſtrectationem eſt; quam ut ego faciam, ô dulciſſima mea mater Boeſlavia. Jaſtent ſe aliz urbes templorû & Curiarû

ma-

magnificentia, ædificiorum multitudinæ, mercatibz abundantia, civiũ hac vel illa civili beatitudine: ego te sitis commoditate & amœnitate ad nemora & plana camporũ porrectam, æris salubritate, terræ fecunditate, paucis Silesiæ oppidis; Claritate verò ingeniorũ nulli Silesiæ, paucis Germaniæ civitatibus secundam (quod præfiscini tamen dixerim) esse gratulatione & voto prosequor; quod præcipuè foris & domi æterno illo elogio & summâ titulorum prædicari jam tot annis merueris magnorum Virorum genitrix, educatrix, altrix. Tu ex ignobili profapia oriundum in virtutem altiorem, & ex hac in fortunam eminentiorem extulisti excelsissimæ ac principalis dignationis *Martinum Gerstmannum*, initiò Augustalibus Divi Maximiliani Filiis in Studiis præfectum, postea in testimonium gratæ memoriæ *Rudolfi II.* seriâ commendatione ab Hierarchia electum Episcopum Vratislaviensem; ac ut tempora illa permittebant, etiam ante Pontificis hanc electionem approbantis auctoritatem, (quod argumentum est præcognitæ in Viro Virtutis & clementiæ Cæsareæ atque benevolentiæ Procerum in Præfulem propensissimæ) supremæ Provinciæ hujus præfecturæ suffectum. Fuit ille quidem suæ religionis retinentissimus, sed tamen in diversa sentientes non iniquus: quippe Silesiam, ut ut unum Reip. corpus, non ita pari conscientiz jure retineri posse judicabat. Egregium hujus equitatis ac moderationis in illo Præfule exemplum videre est, quod *Joaachimum Bergium* Trium Imp. postea Consiliariũ, virum doctrinâ & exquisita experientia inter sui ordinis homines incomparabilem, Patavii in ædes suas amplissimo Fuggerorum illustriũ stipendio conductas, receperit. Quem cum assidue quidam hortatus fuisset, ut Romanam Religionem amplectens in patria Canonicatum, ut vocant, honesto

sto studio ambitret, qui gradus sibi foret ad fastigium sedis Episcopalis; se ipsi certè pro amicitia consilio, ope, commendatione & suffragio non defuturum spondens; conscientiam verò renitente monitis illius Consultoris parere aliter non posset; *Gerstmannus* Præsul, quem *Bergius* generis nobilitate, & fortassis etiã aliis virtutibus excellentior, sine dubio (ut ille ipse confessus fuit) in ambitu honorum prævertere potuisset, eo animo illum & benevolentiam post Principatum assumptum, quã privatus, prosecutus est. Nec sine piaculo prætereundus *Gerstmanno* tempore superior, sed dignitate inferior, functionibus interim Ecclesiasticis & Legationibus magnus *Henricus Senflebius*, Decanus Ecclesiæ Vratislaviensis, & Cancellarius Regis initio Ladislai & deinde Imp. *Frid. III.* *Aenz Sylvio*, postea Pio II. Pontifici Romano, (qui amicum etiam lubenti animo ad Episcopatum Olomucensem evexisset, si *Senflebi* modestia passa esset) ut patet ex pluscolis ad ipsum Epistolis, conjunctissimus; qui à Sylvio præoccupatus erat, ut Cæsari auctor sua forque serius foret de recuperanda Constantinopoli, Orientalis Imperii Dominã, quam illo imperante Turcarum tyrannus occuparat. Taceo *Jacobum Senflebium*, Godinum de Boleslavia, *Nicolaum & Petrum* de Boleslavia, à patria potius quam gente, in meliore quam eruditore ætate ita dictos, quos in fastis Senatorum Vratislaviensium comperimus. Prætereo *Hanevvaldos*, *Bartholomæum*, *Carolo Riemio* J.C. ad aulam Turcici Imperatoris, Legato à Secretis datum, in itinere fato functum, Paulum Fratris in illo itinere comitem, qui perlustratis Græciæ provinciis redux, modum ex ambitu retinuit, atque Aulicæ vitæ non quidem privatam & umbraticam, sed Consulatum in patria mediocrem dignitatem, præferre maluit. *Simonem* transeo, heic

Vratislaviæ cum laude Cameralem, & benè de Cæsare at-
que patria meritum. Prætereo *Schavverum*, fabri ferrarij
filium, devotionis ac prudentiæ prærogativâ inter suos e-
lectum Abbatem Saganensem; *Sebastianum Gerstmannum*,
J.C. & Antecessorem in Academia Viadrina, ac Sereniss.
Electoris Brandenburgici Consiliarium: *Jeremiam Gesne-
rum*, præcipuum Medicum; *Martinum Hilwvigium*, Phi-
losophiæ Professore Wittebergæ; & quem primo loco
laudasse debebam, *Salomonem Gesnerum*, modo laudati
Jeremiæ Fratrem, eximium illum Theologum, qui initio
Vratislaviæ à Dudithio admirando Viro, Filio suo præfe-
ctus postea patriæ Scholæ Moderatorem, hinc in illustri
Stetinensium Pædagogio Professore sacrarum Literarum
egit; unde ex invidia Aulicorum quorundam, quos de fide
suspectos fervido spiritus ac veritatis gladio vehementius
perstrinxerat, Stralesundum & exinde Wittebergam ces-
sit, fati sibi concedens non sine æterno posteritatis elogio,
quod fuerit strenuus incorruptæ Augustanæ fidei assertor.
Hæc & plura alia Boleslavia sibi, Silesiæ, Germaniæ, sidera
produxit, & posteritati Exempla dedit; inter quæ sorte
quidem nascendi & fato aut dignatione, nonnullis impar,
sed ingenio ac bonis animi, famæque celebritate O P I T I -
U S eheu noster

— velut inter ignes

Luna minores

[¶] *Parentes.* omnes supereminere videtur. * Parentes Defuncti no-
stri inter bonos ac probos magis quam inter nobiles & cla-
ros confendi; quippe illud fortunæ casus, hoc virtutis pro-
prium est. Patrem autem habuit *Sebastianum Opitium*,
matrem *Martham Rothmannam*, Senatoris Boleslaviensis
Filiam. Hanc infanti adhuc lactenti præfestina mors
præ-

præripuit; vel hęc tamen beatam, quod tantum Cœli de-
positum, tantum æternitatis pignus, filium ex sua indole
corporis forma ac statu quasi figuratum, ut senes, qui ma-
tronam norunt, rei fidem faciunt, terris dedit. Pater hoc
amisso scipione & baculo, senectuti suæ ac exilio infelicitè
superstes, vir antiquâ virtute & fide, prudentique simpli-
citate pollens, à filii fama & æstimatione multum favoris &
benevolentæ non tam apud doctos, quam apud ipsos lu-
cratus est Principes & magnates, ut à prudentia tam natura-
li quam acquisita satis idoneum censerent priores Patriæ
Rectores, quem in senatum eligerent. In quo officio li-
cet laborioso & oneroso, ut ratio status exigebat, fidem
suam diligentiamque, quantum & quamdiu licuit, osten-
dit; donec vicissitudini rerum prudentius cederet quam
pertinaciter, & frustra, ut alii obniteretur. * Opitio puero, [¶] *Tempus*
bella quidem, sed externa, Christiano nomine digniora, [¶] *pueritia.*
ac à plerisque Christianis Monarchis promota, à pruden-
tissimis Viris suasa, contra juratum ac sanguinarium Chri-
stiani nominis hostem, Divi *Rudolfi II.* Imp. & totius Im-
perii auspiciis, ductu ac armis fortiter ac feliciter gesta, gli-
scebant; Sed in Germania tranquilla erat status publici se-
curitas, ac mutua partium in conscientiæ negotio dissiden-
tium confidentia & concordia; & in beato hoc pacis sinu
studia doctrinarum, efflorescentibus undique per Ger-
maniam ac ipsam Silesiam Academiis, Gymnasiis Scholis-
que, ut [¶] *videntur*, trivialibus spiritum ducebant, obviis ma-
gnis Evergetis, Mæcenatibus & Patronis. Sub hac feli-
citate publica Noster quidem natus est, sub eadem etiam,
pueritiam adolescentiamque exegit: sed juvenus ejus, &
quantum virilis ætatis attigit, inter turbas, tumultus, bella
transiit. * Illâ itaque ætate Boleslaviensis Schola providâ [¶] *Educatio*
C 2 Sena-

Senatus eora, à longâ temporum memoriâ saluberrimis
ejus auctoritate Legibus constituta, ac electis per id tem-
pus illarum severis Exactoribus, quales nominatim *Helvigi-
us & Gesnerus*, cum cæteris, quorum mentionem paulò
post faciam, firmata; minimè tamen rigidis ac crudelibus,
qualem legimus in Chronicis patriæ manuscriptis Orbili-
um plagosum vel potius tortorem aut carnificem bonorum
ingeniorum, qui conscius sibi tantæ carnificinæ, & fortitu-
dinem atque justitiam interpretans, superbo & horribili ti-
tulo REGEM se MARTYRUM turpissimè gloriatus est.
Hac occasione bonus ille Parens, sollicitus de recta filii
Educatione & institutione, utendum ratus, in pietatis mo-
rumque domestica curâ præculturum, patriæ Scholæ plenius
erudiendum commisit, arbitrans, non sufficere nasci, nisi
accederet benè nasci; quod in seminario illo Reip. officina
artium, palæstrâ recti, quam Scholam nuncupamus, effici
solet. Patri verò de salute tenerrimi sollicito animum e-
rigebat, quod ex longinquo Virum tantum, quantû post-
ea tot annos vidit (& quem utinam diu oculis & animis u-
surpandum ipsi & nobis Deus concessisset) certa quædam
signa prævia futuræ magnitudinis pollicerentur. Quæ quasi
cunabula & elementa virtutis, animique processu temporis
ad summum gloriæ culmen perventuri, certo cum naturæ
experimento in primis statim annis dant gustum. In pue-
ro statim indoles *Opitiana* exsplenduit, ut qui celeriter ad
omnia recta & erecta, ad quæ natus, & à patre, destinatus
erat, ferretur. Ingenium facile, promptum, & multa simul
ac magna capax, tam quæ Scholæ, quàm vitæ necessaria, à
puerili ætate discenda sunt; cujus facilitatis & promptitu-
dinis indicium fuit memoria, omnia percipiens & fideliter
custodiens. Tantus erat in püero antequam literas nosset,
ardor

ardor discendi; ut viso libro tam oblectaretur, ac alii futuri
Martis pulli ad equi adspectum, tubarum & tympani
clangorem; & hoc argumento erat, illum fore olim vivam
aliquam Bibliothecam, & omnem animi oblectationem
positurum in colligendis, volvendisque libris. Quem-
admodum verò *Themistoclis* disterio ex ferocissimis pul-
lis generosissimi evadunt equi: ita Noster venturus in vir-
tutis adoptionem, in lubrico pueritiæ & adolescentiæ, ut
ita dicam, freto, exemplo magnorum ingeniorum, titu-
havit, ac semel, ne semper insaniret, insanivit; sed quem in
errorum turbine bona mens, succrescens ætas, parentis ac
præceptorum monita à ferocia retinerent. * Opportune
tùm ludo *Bolesla* viensium præfectus erat *Christophora* *Opiti-
tius* *Sebastiani* illius frater germanus, Latinæ Græcæque
Linguae callentissimus, ac disciplinæ, cujus usum in hac
Schola supra laudavi, servantissimus, & in concilianda si-
bi benevolentia hominum singularis artifex; sed brevioris
ævi, cum fata Virum, patriæ vix ostensum, in primo æta-
tis flore inter egregios in rectè educanda juventute conatus
præriperent. Hinc non tanquam Patruus, sed verius alter
parens, non corporis, sed mentis, non fraterno, sed plane pa-
tremo amore puerum amplexus, fovit, produxit, ac prima
ei pietatis & doctrinæ rudimenta instillavit, donec decurso
brevioris vitæ curriculo Lampadem Succ effori suo ac Civi
paris laudis *Valentino Sanselebio* traderet, ac quasi moriens
illa bonarum mentium examina, formandos patriæ cives,
proferenda Seculo ingenia & sidera in manum concede-
ret: qui poena & præmiorum indissolubili vinculo juventutem
in cursu recti retinuit, ut quæ Rex ille à suis subditis con-
juncta requirebat, à suis discipulis & timeretur & dilige-
retur. Atque ut *Socrates* sibi satis honori duxit, unicursu
habuis-

* Præcepto-
res in Ludo
patrio.

habuisse Platonem Auditorem, quem pluris videlicet fecit, quam innumeros alios; ita *Sanstlebius* hanc gloriam secum in sepulcrum abstulit, quod hoc miraculum & portentum Germaniæ primis artibus ac elementis præfixerit; qui etiam lætis oculis hoc recens exortum sidus vivus videns, que usurpavit, uti ipse gaudium suum de educto hoc magno discipulo minor præceptor candide inter amicos confessus est. Tantus inter utrumque mutus amor ac singularis affectus, ut Patris & Filii nomina charitates invicem reciprocarent. Utique plusquam paternum *Sanstlebi* meritum erga se Opitius gratissimus discipulorum, honori & memoriæ defuncti Præceptoris publicè hac appellandi formulâ testatus est:

Scribere quod valui, Pater ô Charissime, vale

Indigitat quod me publica fama, tuum est.

Tu mihi vix puero Musarum sacra sequenti

Monstrasti fidâ culmina doctâ manu.

Nunc sileo, & lacrumis, quas solas fundere possum

Aspergo tumuli gramina mæsta tui.

Quemadmodum vero Præceptores & artifices excolendæ mentis, puerum peculiari curâ habuerunt, raram ejus indolem hortando acieverunt, pro virili suâ principia doctrinæ instillarunt, immò universa transfundere cupiverunt, suo in docendo abundè officio functi: ita quoque, generosus ille pueri animus se præbuit docilem, acrem, alacrem auscultando, ediscendo, retineudo, fideliter reddendo, interrogando, respondendo, legendo, scribendo, ac se totum ad doctrinam & exemplum præceptorum conformando. In primis puerum læs excitavit, gloriâ accendit, honor allexit. Itaque ab Antagonista (nam in schola Boleslavienſi crebræ commiſſiones de prærogativa loci & hono-

ris

ris Certantium in alimentum honestæ æmulationis instituebantur) victus flevit, nec acquievit, donec victori suum locum extorqueret, aut in superiorem amisso eluctaretur. Alit enim æmulatio ingenia, & nunc invidia, nunc admiratio imitationem accendit. * Noster ille in Schola commi-

* Condiscipuli ibidem.

lites primarios & amicos progressu ætatis in privato lare & aula Ligæ luce perpetuos coluit & peculiari affectu prosecutus est *Casp. Kirchnerum & Bernh. Guiljelm. Nüslerum*: quorum ille non magis sanguine (quippe amitini erant) quam æquâ virtute ipsi propinquus; hic ortu Fridlandus ad fines Bohemiæ, qui meam tamen patriam priore longè potiorem æstimans, à primo literarum cultu illic percepto jus civitatis honestè ambiens asscutus est: Opitio nostro ex genuina ingenii, morum, studiorum ac vitæ aulicæ & literatæ similitudine omnium, quantum scio, ad extremum vitæ spiritum longè conjunctissimus permansit: cujus candorem & fidem cum cæteris animi ingeniique dotibus passim Noster in suis monumentis posteritati testata fecit. * E-

* In Scholâ Vratislavienſi Præceptor & Patronus.

nimverò nactus indefesso studio aliquam legendi & scribendi facultatem in liberâ & numeris adstrictâ oratione, jactis probè fundamentis plus superstructurus, ex parentum & præceptorum consilio Vratislaviam, & urbis & exemplorum celebritate incensus, tanquam in ampliorem bonarum artium mercatum missus est, ac statim in *Magdaleneam* concessit: cui tum dexterrimus ille *Palamon* aut *Epicharmus Johann Hækelshafius* præfectus erat, qui statim cognitum adolescentis ingenium ad summa quæq; narum, & ad id domi præparatum amavit, fovit, amplexus, ac cæteris condiscipulis in exemplum digito quasi monstravit, idemque in lucem & conspectum summorum viro-

rum produxit. Ejus verò potissimum commendatione ma-

gni

gni nominis eâ ætate Medicis, Poëtis ac Philologis *Dan. Bucretio & Casp. Canrado*, innotuit. Quorum ille probatâ adolescentis magna spe & profectibus, dignum deprehendit, quem lectissimo suorum filiorum pari *Danieli & Theodoro* pædagogum præficeret: in cujus ædes, vel potius templum quoddam Oraculi, admissus, viro magno Patrono domestico aspecto, audito atque tacente etiam mirum quantum incendebatur, atque adolescens se ingenio, studiorum diligenti culturâ ac cupiditate gloriæ non tam commendabilem quam admirabilem brevi fecit. Quemadmodum enim periti Aquileges ei loco conjiciunt aquas subesse, ubi conspexerint vaporem mane attolli: ita ex prævio adolescentis ardore studiorum non immerito magnus ille magni hujus ingenii conjector spem maximam de luculentæ eruditionis & maximarum virtutum inexhaustâ scaturigine concepit. * In hac prolusione ætas interea adulta alabitur, quâ in maturos annos cogitandum erat, cui studio se potissimum addiceret, & an vitæ, an Scholæ disceret. Usus itaque domestici hujus patroni & aliorum magnorum virorum, præcipuè *Henelii*, qui adolescentem ex musteo carminæ ante amplexus est, consilio & judicio, atque expensis in utramq; partem consultorum rationibus, tandem Musas cum Gratiis, suavissimâ harmoniâ miscuit; cum studiis accuratè Sapientiæ, nō trivialis & spinosæ illius Sophisticæ aut insipientis Epicuræ, sed Socraticæ, masculæ, cumque justo Christianæ temperamento sociatæ, Eloquentiam non umbraticam & intricatam, sed gravem ac Politico homini convenientem, verbis splendidam, sensu validam atque auribus nostri seculi accommodatam conjunxit: planè ad mentem eorum, qui ut significarent, Mercurii ac Palladis studia conjungi oportere, effinxere olim *Hermathenam*,
Jara

* Institutum
vita.

Jam cum magni sit res momenti, quibus aliquis Doctoribus ac ductoribus profecerit, & vel audita lectis, vel lecta auditis prævulerit: Noster ille audita cum lectis conjunxit doctores in Gymnasiis & academiis publicos, sapientiâ & Eloquentiâ celebres audivit, ac inprimis admonitus *Cl. Belgarum* scriptoris *Scriverii* symbolo, legendo & scribendo omnem antiquitatem Græcam & Latinam, Christianam & gentilem sibi familiarem fecit, eruditionem excellentem sibi comparavit, comparatam cum publico communicavit. A Poësi, ad quam sorte nascendi, caelestis mente ac Spiritu animoso & alto raperetur, præmerium famæ exorsus, fructum studiorum suorum ad patriam primam, ad *Vratislavia* viam alteram magistratam, detulit: donec tandem matura ac viro digna opera Augustissimo *Cæsari*, *Sereniss. Regibus*, *Illustriiss. Principibus* ac *Magnatibus Imperii & Silesiæ* cum magnâ *Cæsareæ*, *Regiæ* ac *Principalis Clementiæ* ac gratiæ usurâ dignissimus *Cliens* & præco tantorum *Dominorum* consecrata dedicata offerret. * Sed nescio quâ occasione, felici tamen, *Vratislaviâ Bethaniam* *Illustris Schönaichii*, studiorum olim insignis nutritii, concessit, ut studia & mores in *Academiam* magis magisque præpararet. Ibi commendatione tam propriarum virtutum quàm *Casp. Dornavii*, in ædes seu potius quandam potentioris aulam receptus, ac filio *Magnifici Viri Tobie Sculteti* de *Schvvanensee* in *Brego-Schiz* (quem tempore interregni *Bohemici*, postquam *illustris Burghusius* opportunâ morte incendio rerum publico ereptus esset, prudentia insignis, cum experientiâ, usuque rerum singulari conjuncta, in *Cameram Silesiæ* admovebat,) datus est *Ephorus*. * Sed paulò post mutatus Nostri fortunam quæque involvit: qui exinde in *Academiam Francofurtanam*

* Preparatio
Bethaniensis ad
Academiam.

* Professio
in Academi-
am Franco-
furtensem;

concedens per annum illic cum *Nüslero* suo vixit. Quâ occasione uterque, ille carminibus, hic eleganti & politissimo scripto, Laude Araneæ (credo ad æmulationem similis operis, in quo magnus *Gruterus* arcana Rerump. & Principum secreta moresque delineaturus erat, concepto,) Proxenetâ *Andrea Geislero* tum Cancellario Ligio, viam ad aulam & gratiam Illustriss. Celsissimique Principis *Georgii Rudolphi* invenit, sub cujus tutela ac umbra suavissimum illud parolorum postea securè vixit & cantavit. * Hinc *Orestes* & *Pylades* in tempus distracti sunt; *Nüslerus* Lignitium in contubernium *Andrea Geisleri* admissus, & per hunc, explorato ejus ingenio ad Principalem amicitiam nato, in aulam Pfalti, Civilium ingeniorum veram palæstram, commisso sibi Epistolarum secretarum commercio, evehctus est: Opitius verò in patriam redux, à parente cum necessariis sumtibus Heidelbergam in Nobilissimū illud Myrtilietum ablegatus est, tam ob Academiæ & Bibliothecæ, inæstimabilis illius thesauri, quàm Aulæ magnificentiam & decorum splendorem, ac inprimis Electoris eo tempore beatum ac tranquillum Regimen, Consiliariorum prudentiam & auctoritatem, domi pariter & foris in Imperio latè florentem. Quæ omnia quanta fuerint bona, nunc demum post amissâ intelleximus. Sed istud opus plenum alex transmittō, ac ad Opitii fortunam illic spirantem revertor. Heidelbergæ itaque tum maturioris ætatis ac iudicii suffragio, tum ex aspectu & usu maximorum exemplorum, ingenii fertilitas, doctrinæ ubertas, iudicii maturitas, ac, Varronis verbo, auctumnitas omnes vires cordis ac oris opes explicare cœpit: occurrentibus materiâ, occasione, fautoribus commendatoribusque, sine quibus nullum magnum ingenium emergere potest. * Inter illos verò fami-

* Heidelbergens;

* Et ibi Patroni.

familiam duxit *Georgium Michael Lingelshemius*, Palatinatus verus Nestor, vitæ integritate & morum censurâ Christianus aliquis Cato. Hic est, qui olim *Friderici IV.* Electoris ante sumtum Principatum cum *Grünradio* quasi Burtho, ipse tanquam Seneca, juventutem rexit, postea ab ipso in Consilium Status adscitus, & ab eodem decedente Filio Successori paternus amicus instar pretiosi thesauri commendatus. Cujus divini senis, seu potius præmonentis oraculi, non fortunæ Principis, sed ipsi Principi consultum cupientis, moderata consilia si præ calidis illis, quæ primâ specie læta erant, tractatu dura fiebant, eventu tristitia desinebant, valuissent, res florentiore loco essent. Hic ergò *Lingelshemius*, quo erat iudicio & prudentiâ, & humanitate, Opitium Filiis suis in palæstrâ bonæ mentis exercendis, præ aliis præficiendum delegit, quem vel ipsa fama dignum monstrat. Hic dubium & incertum est, utrum plus Patronus ille domesticus juvenem amavit, fovit, promoverit, in lucem & aspectum Aulicorum summorumque Virorum produxerit; an ille Cliens Mæcenatem suspexerit, extulerit, seq; ad incomparabile exemplum composuerit, atque auctoritate illius omnia dixerit, fecerit, cogitaverit. In hujus sinu indulgentiâque Opitius lacertos ac toros ingenii movere cœpit, & ludicra, seria, vorfa, prorfa, Latina, Germanica, ubique ambidexter, lusit, condidit, publicavit. Egregios tanti ingenii fœtus non tam ipsi genitori, quàm seculo novum hoc sidus gratulatus est *Janus Gruterus* (sed quis & quantus Vir!) cujus ingenio, consilio, bibliothecâ publicâ ac suâ per biennium non sine fœnore usus est Opitius, qui etiam id beneficium reverenter, quamdiu vixit, agnovit, & mirificis laudibus extulit. Noster etiam illic loci non solum vetera miratus extulit, sed etiam recentium speculator

tor curiosus fuit, ne tam mortuis quam superstitibus ævi luminibus concolor fieri opravit, quorum copiâ Palatinatus & Alemannia tunc in alta pace luxuriabat. Quis *Hippolysto à Collibus* acutior, festivior, elegantior & prudentior, ac ad aulæ genium, accommodatior & tractandis domi ac foris negotiis dexterior? Virum si nescis, ut Leonem ex ungue, ita ex monumentis perpetuò victuris, nominatim Principe *Aulico*, *Rerump.* incrementis ac decrementis, *Arte* silendi & aliis, ex legationibus item, potissimum illâ ad ordines *Fœderati Belgii* de tractandis duodecennialibus induciis, in qua multum ejus consilium & opera apud partes valuit, abunde cognoscere licebit. Quis in rebus imperii & *Cameralis* justitiæ peritior *Nicolao Cisnero* & *Petro Denaisio* Jctis? Quis antiquæ Eruditionis, rerum Germanicarum & arcanorum imperii ac sigillatim Palatinorum scientior *Marquardo Frehero*? Taceo cæteros in Aula & Academia, *Evenium*, *Reuberum*, *Ursinum* & *Parcum* *Silesios*, *Gotbafredum*, *Pacium*, *Xylandrum*, *Melissum*, utrumque ab *Electoralis* Bibliothecâ, illum Græcæ eruditionis, hunc Lyrici carminis in Germaniâ Principes ac Signiferos. * Ut verò Noster magnos Amicos invenit, ita etiam familiares ejusmodi, in quibus sua ipsius natura ipsum delectaret, quæsit & invenit, quales erant, alter ille secundum *Turnebum* *Adversariorum* scriptor *Caspar Barthius*, helluo Librorum & Eruditionis, cujus ille contubernio aliquandiu usus est; *Henricus Albertius Hamilton* speratum *Daniæ* suæ decus, nisi fato præventus fuisset; *Julius Zingrefius*, Emblematum & Germanicorum *Apophthegmatum* collectione clarissimus; *Janus Gebhardus* apud *Gröninganos* Historicus & quem præ cæteris genio planè suum interiori affectui sepofuerat, *Balthasar Venator* variâ per has patriæ suæ calam-

* atq; Amici.

latitates fortunâ jactatus, nunc in aliquem portum apud *Bipontinum* Principem delatus: qui nuper *Epistolis* duabus, alterâ *Bipontini* districtus, alterâ universæ *Germaniæ* faciem miserabilem graphicè posteritati illacrumaturæ oculis intuendam depinxit. * Eo tempore fama *Berneggeri* *Thaletis* mei sapientissimi, diu velut arbor occulto ævo creverat. Piaculum juvenis noster existimavit, nisi etiam vultu facilem & dictu affabilem omnibus, oculis & auribus usurparet. Hôc igitur in *Argentoratensi* Academia viso aspectoque non tam virtutes prisci ævi in ipso eminentes, quam modestiam & pudorem viri omnia quietâ industriâ, sine ullâ ostentatione, dicentis & facientis, probè sancti & innocentis admiratus est. Vicissim hic curiosissimus ingeniorum æstimator, statim animadvertit, ut *Opietium* appellat, exoriens hoc novum sidus, illumque à posteritate, suum cuique decus pendente, *Virgilium* Germanicum dictum iri ex veri tripode prædixit. *Argentoratum*, urbem Poëta noster non tantum ab antiquitate & origine *Romanâ*, amplitudine ac *Martis* propugnaculis, ac invidendâ illa turre, ad quæ vulgus stupet, quantum ab iis, quæ prudentiores suspiciunt, à pulcrâ *Democratiz* cum *Aristocratiz* mixturâ, ac immortali illic nato *Sleidani* opere studiorum mercatu, doctorum copia & delectu rotundissimo *Epigrammate*, quod *Galli* *Sonnetum*, *Sonnetto* *Itali* vocant, decantavit. * Hinc per *Tractum* *Würtembergicum* *Tubingæ* Professores eximios, *Christoph. Besoldum* *Ictum* & *Politicum*, ac *Thomam Lansium* salutavit, atque hinc *Heidelbergam* ad *Patronos*, *Consiliarios* vivos & mortuos, ac familiares & delicias suas reversus est. Sed ut nullum magnum ingenium est sine *dementiz* mixturâ, nec compos sui satis quisquam ad *Heliconem* grassatus est, sic adolescen-

*Excursio in Argentoratensem;

* in Tubingensem, & reditus Heidelbergam.

* *Iter Belgi-
cum;*

tia ejus paulum hæsit ad cantilenas Sirenum, qui morbis communis ipsi fuit cum magnis viris, præcipuè cum poetis amandi magistris. Quibus tamen Auctoribus invidiam culpæ nolo defendere, sed nævos ingenii ferendos aliquâ parte puto. * Tam diu autem Noster Heidelbergæ studiis & civili conversationi operam dedit, quamdiu Germania pacata fuit. Moto rerum statu & incendio Bohemico latè faces spargente, Palatinatūque ex contagio viciniaz attacto, Opitius flammis se his publicis subterduxit, ac cum quodam Equite Dano migravit in Belgium, officinam Martis, domicilium Minervæ, Prytaneum bonarum mentium & campum illum verè Martium. Pellustratis provinciis Ordd. Fœderatorum, fluviis, propugnaculis & fortissimis munimentis, tandem Leidam devenit, visurus tum urbem tantâ majorum virtute, inter tot hostes, foris ignem, ferrum, undam, domi famem & discordiam civium, divinâ protectione, prudentiâ Senatus ex faucibus incubantis Hispani & jam tantum non prædâ opimâ potientis ereptam: tum Academiam, illud Palladium Minervæ & templum Musarum, in quo magnus Scaliger oraculi loco consultus est, in quo Lipsius, Merula, Baudiŭs aliiq̃ue magni Viri docere: tum verò *Scrivarium, Vossium, Barlaam, Ruthgerſium*, & in primis delictum nostri ævi *Heinsium*, quem olim magnus Scaliger tanquam Filium suum tenerrimè amplexus est, & supra omnia ævi sui ingenia extulit, ac noster Carmine Germanico Phœnicem seculi & æternitatis pulchrum appellavit. Hinc ad alias divertit urbes & oppida, præcipuè Amstelodamum, illud nobilissimum & florentissimum Europæ emporium, quò, ut affirmat Belgicus scriptor, tot unico sæpe die ex diversis oris & regionibus appellunt vela, quot annus integer dies complectitur. Inde
Hagam

Hagam cum Equite suo pervenit, illam Hollandiæ olim Comitum sedem, nunc Ordinum Fœderatorum Curiam toto terrarum orbe celebratissimam, ubi de pace & bello & aliis Reip. negotiis non magis ad Belgii, quàm totius Europæ statum facientibus, interventu tot Regum & Principum sociorum per Legatos agitur & decernitur. Laborabat autem tum temporis Resp. Batava intestino morbo, à nimia *Jacobi Arminii* subtilitate & ejus asseclarum studio novandarum rerum, ut interpretabantur, orto, cui Patres nationali synodo, ut vocabant, Dordrechtii instituto, convocatis eò Gallicanis, Anglicis, Palatinis & Hassiacis, in partem cognoscendæ & componendæ controversiæ, ne quid Ecclesia isto dissidio detrimenti caperet, maturè medicari cogitabant. Exitus negotii tandem is fuit, ut nonnullis patriæ hostibus judicatis, nonnullis capite & fortunis, nonnullis carcere perpetuo damnatis, Reip. constitueretur. Quod magnum exemplum si forte aliquid ex iniquo habuit: tamen quicquid fuit contra singulos peccatum, utilitate publicâ satis repensum esse videri potest. Hæc & alia documenta Noster intueri ac in animo recondere poterat, unde aliquando, uti post factum esse audietis, sibi patriæque Reip. quod imitaretur, exciperet, quodque fœdum incœptu foret, fœdum exitu, vitaret & in aliis animadversum notaret. * Hinc cum Comite suo Dano *Cimbricum.*
Equite in Cimbriam citeriorem profectus, in illo nidulo & halcyoniis pacis, cum aliàs in Bohemia exortæ turbæ lento contagio per totam Germaniam, imò Europam serperent, tempus suum scribendis de constantia libris sefellit. Quos & ex aspectu temporum, quibus non liceret scribere ac dicere, quæ sentiret, & tanquam victurum opus, nonum in annum, ut ajunt, domi pressos ante paucos annos in publicum

* Reditus in
patriam &
vita Aulica.

cūm exire passus est. * Contigit postea, ut Bohemia à suo Domino legitimo armis recuperata, Moravia item & Silesia certis conditionibus compositæ, paulisper respirarent, & Imp. *Ferdinandus II. Georgio Rudolfo* præfecturam totius Silesiæ mandaret. Hic *Opitius* ex Cimbriâ in patriam rediit, ac Pro Regi diu iuvenilibus cognitus, postmodum à *Nüslero & Kirchnero* propius commendatus, relicto privato & obscuro vitæ genere in aulam concessit, ut in oculis Principis & prudentissimorum Aulicorum tanquam in verâ & Liberali ingeniorum ad Remp. natorum scholâ tyrociniū poneret publicæ lucis. Ibi pari Musarum & negotiorum studio magis magisque crevit, genio ipsum ac artibus ad istam vitam ferentibus, cūm, quod magnum artis præceptum existimant periti, plurimum faceret, minimum de se ipse loqueretur. Hoc tempore duos illos *Heinsii* hymnos, alterum *JESU Christi veri DEI & Hominis*, quem *Casp Kirchnero* inscripsit, amitino suo primario, *Opitiani* ingenii admiratori, alterum fictitii gentiliū *Deastri Bacchi*, quem *Andrea Geislero* Consiliario Cæsareo, & Cancellario Lignicensi consecravit, è Belgico idiomate in Alemannicum feliciter transtulit. Quibus editis specimenibus non tantum domesticos Patronos, sed ipsum *Heinsium* sibi obstringebat, immò oculos omnium doctorum latè in se convertibat. Quippe his lectis Hymnis & alijs felicissimis ingenii partibus *Abrahamus Bibranus* Flos Literatæ Nobilitatis & Medulla (quod ornamentum tamen, & *Opitio*, & mihi, & litterato Orbi, & Silesiæ paulò post immatura mors eripuit, nostroque usui subtraxit) unicum Silesiæ ocellum nuncupare ipsum non dubitavit. * Præclara de *Opitio* fama non intra Silesiæ & Germaniæ limites se continuit, sed celeritate sua in ipsum Prientem transvolavit, ad
Cla-

* Vocato in
Transilvani-
am.

Clarissimūm & tūm maximè formidabilem Principem *Gabrielem Bethlenium* Daciæ Dynastam, nec tam potentia & rebus felicissimè gestis, quam restitutione Regiū sceptri & diadematis, quod oblatum sibi, tandem legitime electo Regi æquis conditionibus reddidit, eoque pacto cum Augustali Austriacorum domo, contra quam ipsum æmuli Reges, Principes & Resp. non semel exciverant, amicitiam redintegavit, prægloriosissimum. Is tum compositâ foris pace domi de ornamentis Aulæ & scholarum, ac instrumentis futuri seculi sollicitus, in tractu nostro per suos Actores inquiri curavit in summæ ac diversæ Eruditionis viros, quibus lauto stipendio & digno honore conductis suas ditiones ornaret, stabiliret, firmaret. Inter quos *Opitius* proxeneta *Casp. Cunrado* Medico & Poëtâ Vratislaviensium celeberrimo, ac illius ingenii & gnarissimo & amantissimo, Magno illi Orientis Principi commendatus fuit, ut esset singulare *Albæ Juliæ*, ubi Gymnasium curâ & munificentia Principali efflorescere incipiebat, ornamentum & juventutem studiorum nimis feram ac propè elementariam ad antiquæ Eruditionis & sapientiæ adyta rectâ & compendiosè deduceret. In functione illâ Professoriâ publicè interpretatus est *Horatium* & *Senecam*, illum *Epicureæ*, hunc *Stoicæ* sectæ, utrumque tamen oratione masculâ & sapienti præpollentem ac exactorem virtutis. Hâc industriâ & dexteritate *Opitius* apud Principem recti censorem æquissimum, benevolentiam ac patrocinium, qui ipsum sæpe in aulam ad colloquium & mensam doctis viris plenam vocari juberet, apud alios incultos & barbaros invidiam meruit. Maximus verò fructus hujus peregrinationis fuit, quod *Opitius*, præmonente ipsum historiâ, latum ita campum habuit cogitandi de origine Gentis Daciæ,
E ciciæ,

cicæ, de Deceballi formidabilis illic Regis clade, & victoriâ Trajani & coloniis illuc misis; cui historię illustrandæ multas Inscriptiones Romanas ex ruderibus corrosis & semel fragmentis descriptas congeffit, postea ex ingenio & ratione defectus in iis quosdam supplevit, falsa & dubia correxit, & ad *Grotium, Gruterum, Berneggerum* horum cimeliorum æstimantissimos transmisit, ut Augustissimo Antiquarum Inscriptionum operi tanquam Appendix addi possent. Ita renovavit noster exemplum *Augerii Giselini Busbequii, & Johannis Leunclavii* Oratorum Casareorum, olim in Græcia veteris ævi cimelia non tam sibi quam orbi potius literario colligentium. Hæc occasio & fortuna Opitio nostro animum accenderunt condendi opus illud laboriosum, ac æternitati Veteris Imperii Rom. destinatum, conquistis hinc inde per omnes Bibliothecas publicas & privatas subsidiis; quod toties promissum, sed tum desultorio Auctoris vitæ genere, tum mole & obscuritate, post amissos scilicet tot per injuriam vetustatis libros, impeditum & tandem dilatum, demum paulò ante fatalem diem, ut Beatus apud amicos professus est, finitum; desiderio & expectationi amicorum satis fecisset brevi, nisi emittendi conatum Auctoris mors interrupisset. Cæterum Noster cum ex insolentiâ æris Transilvani, soli a hominum genio, in valetudinem corporis & animi nauseam concepisset, permissu Indulgentissimi Principis, insignnum principalis Clementiæ ab ipso Muneribus auctus, paulo ante secundum Transilvanicum bellum contra Austriam motum, tempestatem illam effugit, & in patriæ gremium tum tranquillioris, ac ad veteres delicias cum fructu non panirendo rediit, & in umbram ac tutelam benignissimi sui Piasii se recepit. In Patriam itaque redux, cuius quanto desiderio in remotis illis oris teneretur ex Zlatna

* Regressio
in patriam.

tna Ejus, hoc est, de Tranquillitate mentis composito carmine, apparet, opes illas Orientis & cimelia rara, oculis & auribus Principis, Patriæ, Amicis, sermone & scripto exposuit, ostentavit, publicavit. Inprimis verò Dacia antiqua ipsum totum habuit, in quo opere, omnem famæ suæ, ut ipse scribit, spem & fiduciam repoluerat, in quo extruendo nullis vigiliis, nullis lucubrationibus pepercit, in tot volvendis & evolvendis Auctoribus, tot ventilandis, tot examinandis, tot confutandis rationibus eorum, qui consensu suo iudicio sine iudicio diversissimas origine situ & genio gentes Getas & Gothos easdem esse voluerunt. Sed illud opus lentius successit, non ob remissum Auctoris animum, sed ob inopiam Columnæ Trajani, passim diu per Bibliothecas quæsitam, tandem post aliquot annos, nescio quo Jove inventore repertam, & Commentario insuper in illam *Alfonsi Ciacconii Card. Hispani* illustratam. Quem admodum verò pictores eas picturas ac imagines, in quibus omnes ingenii sui vires & facultates periclitantur, in ipso opere per vices seponunt, ac ad aliud quoddam opus accedunt, postea illud ipsum prius iterum in manus sumunt, & diligentius consideratis lineamentis singulis, umbrâ & luce distinctis, emendant & illustrant, quicquid deesse videtur: sic magni Viri opus aliquod victurum condituri, cum intentius laborando remissionem sentiunt animi ac spiritum, telam orsam suspendunt, & aliquod diverticulum in amœnitatibus & lusibus quærentes, ingenium seriâ curâ defatigatum reficiunt, quo respiramento facto acrius & alacrius opus iterum aggrediuntur, & ut posteriores curæ ac dies magistræ sunt priorum, longè accuratius vident, quæ antea ipsorum aciem fugerant. Ad alia itaque Opitius amœniora & venustiora per intervallum aliquod secessit; in quo Epistolas Dominicales & Festivales anni, exemplo Posthii

Palatinus illius Poëta & Archiatri idem de Evangeliiis facientis, jussu Principis Lignicensis, versibus reddidit, singulisque singulare carminis genus aptavit, ut melodiis *Gandimela Galli* Musici canerentur. Interea dum Opitio

Ludere quævellet, patrius permisit Apollo,

Julius Guil. Zingrefius amicus Nostri ac strenuus patriæ linguæ vindex, adhibitis in consiliū aliis harum literarum capientibus, & tanti Poëtæ famæ illustrandæ instantibus *Lingelshemio, Berneggero, Venatore*, aliisque, quorum è meliore luto finxit præcordia Titan, errantes longè lateque Musas in unum corpusculum collectas primus, cum adjunctis aliorum poematis, non quidem contemnendis, sed Opitiano tamen genio longè, vel Auctorum ipsorum confessione, inferioribus, Argentorati publicis typis excudi curavit. Quæ Editio post lapsum biennii novam, multis accessibus auctiorem, novâ curâ luculentior, & mundicie ac politurâ elegantior ipso volente & curante Auctore maturius læcessivit. Porro ne tardium aut fatias loci, rerum aut hominum sibi & aliis oriretur, interdum excurret in urbem patriam, cui quantum se debere fateretur, & quantum eo solo, in quo initia vitæ, doctrinæ & boni omnis accepisset, delectaretur, multis carminibus & Præfatione Libelli, de Germanicâ Poësi ad Ronfardi formam compendiosè scripti, testatum fecit; interdum etiam amicos & patronos animi gratiâ in prædiis suis invisit, ac urbis turba que fastidium deliciis ruris & solitudine edulcoravit. * Immo pedem etiam extra Silesiam ad Hermunduros & Saxones extulit, ut Lusciniam illam ad Albim vultu uturparet, *Burburum*, cum quo fermè in contubetnio per integram semestrem dies colloquiis eruditis ac Sermonibus Socraticis traduxit, ubi *Troades* divinam pridem illam *Senecæ Tragediam*

* Excursus in
Mysiam &
Saxoniâ.

à se versam publicæ luci dedit. Ea occasione samâ & nominis celebritate allectus in Aulam Potentissimi Electoris Saxoniz, *Amicos Sensusum* Poetam & Poetarum studiosissimum, & *Aneforgium* Electorali juventuti præfectum salutandi causâ; ac postmodum in almam magnorum ingeniorum nutricula continentissimam, Aulam Literatissimi & omni genere cumulatissimi Principis *Ludovici Anhaltini*, à *Daniele Eremitâ* Legato Etrusco aliis prælatam, excurret, tum hunc ipsum Evergetam studiciū & in fovendis Poëtis Augustū aliquem veneraturus; tum amicos ejus ornatissimos, *Tobiam Hübnerum* versione *Salustii Bartasianarum* hebdomadum & Legatione paulò ante Anhaltinæ Illustrissimæ Domus nomine ad Principem Silesiz Lignicensem susceptâ sibi cognitum, uti etiam *Dietericum Werderum* versione operis *Tassiani* de recuperato regno Hierosolymitano celebrem compellaturus. Hinc in patriam redux gratus fuit & Principi & aulicis & amicis omnibus. In hoc absentiz Opitianæ intervallo *Ligius Princeps* à parricidâ non nominando, nobilissimæ & in Ligiam domum devotissimæ familiæ excremento, patriæ in his turbis regendæ divinitus servatus est. Ausi nefarii non aliud præmium sibi nequissimus bipedum conciliavit, quàm quòd a ternam infamiam sibi ac maculam generi suo inussit. * Sed cum Opitius vix è vicina Saxonia in patriam ac in Aulam se recepisset, commodè accidit, ut ab Illustrissimo Principe, boni publici causâ promovendi, in Augustalem Cæsaris Aulam Consilio & Eloquentiâ promptissimus *Cass. Kirchnerus* præ aliis dignus visus esset, qui a blegaretur. Hic Legatus Opitium Comitum itineris & consortem quorundam negotiorum adscivit, ut non tantum Fulmen illud Majestatis Imperatoriz, ac pariter benignissimum Austriacæ Clementiz sidus, Serenit-

de aut
venerat
venerat

* Salustio
Aula Cæsaris
venerat.

renissimos Filios Augustales spectaret, verum etiam potentes Caesari amicos ac magnos Imperii illius maximi Adjuutores, quos Oculos, Manum, Mentem Augusti Domini appellare licet, in primis *Nositium* Imperialis Aulae Consiliarium Amplissimum & Silesiae tum temporis singularem Patronum salutarer. Ad quem Opitio nostro tum Legati valida commendatio, tum magis excellens juvenis virtus & praecipua passim fama de felicitate carminis scribendi aditum fecit. Ac tunc opportunè gloriosissimae Serenissimi Archiducis *Caroli* inter summam futurae gloriae spem praerepti memoriae Epicedium Germanicum condidit, quod in gratiam exterorum quorundam potentiorum, Latinum quoque reddere iussus est. Atque hoc fuit initium & gradus ad Caesaream clementiam, honores & dignitates, quas paulò post accurante *Dohnano Burgravio* meritisimo suo adeptus est. * Post reditum desultorio & vago vitae genere vixit, cum eum nunc Vratislavia, nunc Brega, nunc Lignitium, nunc haec vel illa Aula, nunc Nobiles Amici, nunc docti viri & aliena musea tenerent, ut verè ipse de hoc statu affirmaret, se domi peregrinari. Saepè se Aulae invito Principe subtraxit, in Patriam secedens, ut in tranquillo secessu ac nidulo paterno satur honorum, negotiorum, splendorum, quae indulgentia Principis ipsi obtulerat, recognosceret, quantum beatitudinis sit momentum, in secreto lare delitescere, & in literis, sine quibus homini sapientiae studioso vita non vitalis est, tranquillè & securè vivere. Quemadmodum verò puellam virtute moribus, formâ & dote insignem certatim proci hinc & inde ambiunt: ita Opitius à summis, mediocribus & imis petitus est. Sed suam operam multis negavit, nonnullis addixit. Quanquam enim animoolvebat profectioem in Galliam, ut florentissimum

* Vita ali-
quandiu
desultoria.

hanc
-pauca
-ant

num illud armis & literis regnum perlustraret, ac sidera non tam Galliae quam totius Europae, quae haecenus in scriptis & famâ traduce veneratus erat, coram adspiceret & coleret, cujus itineris nullo suo cum sumptu, fructu autem maximo conficiendi pulchram occasionem offerebant quidam Equites Silesiae, quorum à studiis & moribus esse rogabatur: fata tamen & fortuna hominem negotiis majoribus aptum & commodum luci publicae destinaverant. * Nam dum intra spem metumque fluctuans, quodnam vitae genus institueret, Illustris Baro *Dohnanus*, cui à *Kirchnero* ab ingenio & expediendi promptitudine pridem fuerat commendatus, annuente Principe, cum Opitio laetis conditionibus transiit, ut esset sibi ab Epistolis secretis, ac iis ad summos Magnates, cum quibus ipsi ratione status publici & muneris à Caesare commisi multum commercii erat, dirigendis, uteretur interim quâ vellent libertate sentiendi, orio verò frueretur apud se literario. Haec omnia ex lege Conventionis sanctè inter utrumque servata sunt. Illustris enim *Burgravius* ex suo ingenio, sideris instar ad omnia celerimo & igneo, similes ministros requirens, statim Opitium studiis ac rebus gerendis natum, seculi moribus ac auribus accommodatum inter ipsa negotia & dexterrima ministeria exploravit, fidemque ejus & in arcanis silentium deprehendit. Unde ipsum ad Principes & Magnates ablegavit, ut nomine suo quâ valeretur concinnâ & decorâ oratione, suis usibus animos inflecteret. In primis usus est illo in Epistolis ad Pontificem, Caesarem, Reges, Principes, & quoscunque alios eminentes exarandis. Quo concordè instituto & Dominus & Minister, quisque suo gradu, summis orbis Monarchis eorumque magnis amicis commendatissimos se effecere. * Enimverò praeter ceteras dotes in

* Transitio
in Aulam
Baronis à
Dona.

* Virtutes
aulicae.

Nostrò

Nostro fuit conciliandæ ut omnium hominum ita præcipuè Principum & potentum gratiæ ac promerendi amoris, comiter se gerendo & facundè alloquendo, efficax studium ac planè singulare quoddam artificium: quo non magis Domini sui indulgentiam ac munificentiam provocavit, quam aliorum & interdum odio partium & invidiâ personarum alienorum animos conciliavit, & ad suos usus adiunxit; Scipionis quasi Africani exemplo, in quo tantam fuisse legitur comitatem atque ad omnia naturalis ingenii dexteritatem, ut barbaros etiam ac hostes infestissimos facundè alloquendo sibi conciliarit. Nec sola hæc virtus aulica suffecisset, nisi etiam tempori ex Politicorum præcepto inservire potuisset, nisi frontem ex aspectu utilitatis publicæ aperire, mentem autem tegere didicisset, nisi mores & vultum non in gloriam aut voluptatem, sed rei agendæ causâ fingere, non uno quidem semper gradu, sed unâ viâ iter ambitione & periculis vacuum pergere, adeoque non eundem in mari publico cursum, sed portum tenere scivisset. Quid de modestiâ Ejus dicam? Opitius arte & flexu dextræ utens, nullius sponte servilis sententiæ Auctor, sed quoties necessitas ingrueret, prudentiam attemperans, multa sinistrè ab aliis detorta, in melius pro virili interpretabatur: quo temperamento effecit, ut apud *Dohmanum* & alios, æquabili auctoritate & gratiâ vigeret. Nec gestis, quod alii gloriosuli cum suo damno faciunt, suis exultavit, sed gloriam rei effectæ ad Dominum suum retulit, atque ita virtute in obsequendo gloriam absque invidiâ invenit. Quid de silentio proferam, optimo illo atque tutissimo rerum administrandarum vinculo? Noster & res magnas sustinere, & magnas tacere æquâ arte calluit; arcanus ipse in commissis sibi nec arcanorum curiosus scrutator,

cum

cum, monente oraculo Corneliano, abditos Principum sensus & si quid occultius parant, exquirere, illicitum æquè ac anceps sit. Cæterum rogatus, ubicunque res postulabat, fortiter nec obnoxie sententiam dixit, interdum & joca seriis miscens, ut erat verè Apophthegmaticum ingenium, aut Laconica brevitate utens verbo sensum expressit, quod in animo haberet illud:

Ridentem dicere verum

quid vetat?

* Sed quid aulæ convenit cum privato latere, cujus Opitius antehac tantus erat cultor? quid negotiis cum otio? quid ambitioni honorum cum animo sua sorte contento? illa omnia Opitius antea sprevit, & risit, hæc elegit, amavit & voluit. Apage quisquis ita senserit. Aula non omnis Tranquillitati bellum indicit: Dohmana certè fuit vera palæstra exercendarum virtutum. Licuit illic animum spissâ negotiorum mole, remissione ac otio opportunè reficere. *Burgravius* ipse doctus heros & doctorum admirator, qui ex veneratione eruditionis & ingenii præcipuè Opitium, in suum convictum adsciverat, non nisi à doctorum, in primis dilecti Opitii colloquiis, quos in mensâ convictores, in deambulationibus socios, in itineribus comites sibi jungebat, voluptatem & remedium tardiorum petere solebat; exemplo *Severi* Imperatoris, qui in rebus ac negotiis imperii arduis à Literatis, iis maximè, qui historiam norant, requirebat, quid in talibus causis, quales in disceptatione versabantur, veteres Imperatores vel exterarum gentium fecissent. Quoties mensæ Dohmanæ, Proceres, Legati, aut alii in togâ & sago summi viri interessent, & de ratione status discursus reciproarentur, de Pace, de Bello, de quæ omnibus Reip, negotiis: Opitius à Mæcenate suo illis monstratus,

F
tus,

rus, deque sententiâ rogatus, liberè semper, quid sentiret, respondit, atque quo erat artificio conciliandæ benevolentia, & sagacitate iudicii, omnium animos hoc modo sibi conciliavit. Credunt Annibales & Cleomenes, qui rogati sunt & libris addicti, quique seridò nunquam hostem, nunquam castra viderunt, nunquam denique partem alicujus bellici muneris attigerunt, eos non posse iudicia de bello militiaeque muniis ferre: sed noster ille pro suâ prudentiâ iudicioque tam naturali, quàm per doctrinam ex historiâ bellorum officinâ acquisito, & longo rerum usu apud Mæcenarem suam, qui in pace & bello, consilio & armis eminebat, aucto, inter sagatos prudenter differuit, & quid factu, quid non factu opus foret, distinxit. Ubi ille sobriè iudicantibus non modò censore suo *Dohnano*, sed aliis etiam summis Ducibus, oracula Martis loqui visus est: non secus, ac *Brissaco* Gallorum Duci *Georgii Buchanani*, qui tum illius filiorum studiis præfectus erat, prudens consilium nec exors boni eventus arrisit. In circulis omnibus, in conviviis, in constrictis, in tabernis multi sunt otiosi & curiosi, qui, exercitus quomodo ducendus, ubi castra metandum sit, sciant, quæ loca præsidii occupanda, quando cum hoste confligendum, quando quiescendum sit, pro opinione suâ consilium somniant, qui vota pro studio aut odio partium præcipiant, qui victoriam ante triumphum canant, aut falsam nuncient: cur non solidè versatus in literis Politicis & Historicis, negotiisque aulicis probe subactus aliquis de belli statu & militiae studiis iudicare ausit & rectè possit? Ac ut rogatis quibusdam iudicium de bello & militiâ concedimus: ita nec sagatis & militaribus, naturali prudentiâ polentibus artes pacis, queis in otio civili sit regendū imperium, deesse semper, aut castrensis jurisdictionis paulò obtusioris

ris peritum, calliditatem fori exercere non posse, statuimus
 * Castra quidem suavis Heri sui sub summo Præfecto Copiarum *Pechmanno* semel adiit *Opitius*: sed excursionem factâ, pulsus *Pechmannianis*, se ex postremis inter pugnantem, primum ac principem in fugâ factum postea commemorans, facetè sub suâ personâ galeatos illos lepores militari scommate, ac castrensi jocandi consuetudine tetigit, ac ne sibi quidem ut domestica quoque vineta caderentur, in his festi vis & aculeatis versibus pepercit, * Ita postquam castrensem vitam plurimæ fortunæ egentem videret, & quartâ Lunâ natum se, ac Sejano equo, ut facetè jocatur, infelicissimè vehi se putaret: castris valedixit, & procul à Belli fulmine esse maluit: Martem vero divino hymno potius, (si ita cum gentilibus Christiano loqui liceat,) quàm victimâ sui placere voluit. Inde consilio, calamo & linguâ pugnaturus barbariem veterem suam hostem aggressus est, quam certè per ista infelicia bella nostris oris, scholis & cordibus incubantem fortiter adhuc represit, donec Deus sineret. Quotiescunque enim *Burggravius* vel in castra, vel ad alia Cæsaris munia peregrè iverat, cum Libris veteribus suis amicis in gratiam rediit, quorum usum etsi nunquam planè dimiserat, tamen paulò majorem nactus, quotiescunq; negotiis herilibus solutum aliquâ ratione se videret, cœpit concessio otio totus perfrui. Inprimis verò ad seriam & altam curam Daciz suæ animum applicuit bona fide. Quod si tot libris legendis, tot monumentis evolvendis, falsis emendandis, obscuris illustrandis ac perpoliendis, tot laboribus & lucubrationibus exantlandis defatigatum se persentisceret, ad carminis amœnitatem, tanquam ex iactatione in tranquillitatem, ex oceano in portum refugit; atq; ita nullum tempus in negotio & otio sibi

* Experimentum militare.

* Reditus ad Musas.

frustra elabi passus est, omnesque horas collegit & dissipavit, ac à se officii rationem ex præcepto Samii Philosophi exegit. Quoties etiam pangendi carminis satietate & tædio occuparetur, illud vel foris commercio literarum ad viros aut dignatione aut eruditione celeberrimos & amicos, quos sibi foris claritudo eruditionis & celebritas famæ latè per Germaniam, Belgium, Galliam, Angliam, Poloniam conciliaverat: vel domi civili conversatione, animâ & sale humanæ vitæ inter familiares, quibus & legendis cautus semper fuit, & retinendis constans, excussit. * Foris præcipui erant Lingelshemius, communis noster Thales ille, *Gruterus, Berneggerus, Grotius, Heinsius, Salmasius, Tilenus, Rigaltius, Buchnerus*, & quam plurimi alii, quorum nomina in æternitate temporum & famæ ore versantur. Domi erant ipsi conjunctissimi, *Caspar Kirchnerus, & Bernhardus Guilielmus Nüslerus*, perpetui usque in fata fratres sodales, qui illius pridem in medio fortunæ & honorum cursu præmessi vitam & res gestas peculiari libello suasu & hortatu Amplissimi *Henelii*, posteritati condita reliquit, atque ab altero suo superstite hoc genus pietatis debite expectat, quod ille multis aliis illustribus & amicis officium lubens præstitit. Si hic recensere vellem omnes Patronos, Fautores, Amicos, primi, medii, imi subsellii, Principes, Comitibus, Barones, Equites, Consiliarios, Senatores, hujus & aliarum urbium, diversa sentientium de religione, Reip. statu, literis hominum; quos ingenti festivitate, sale & Socraticis sermonibus, morum concinnitate & urbanitate quasi licito & honesto excantamento & philtro ad amandum, colendum, fovendum, extollendum Opitium allegerat & sibi devinxerat, citius tempus quam sermo licet in maximâ magnorum nominum copiâ me deficeret.

*Ca-

* Cæterum otii sibi à *Dobnano* concessi rationem satis lautam reddidit, editis Panegyricis Cæsaris, Principum ac aliorum virorum honori, mortuorumque memoriæ scriptis, quo pulcherrimo & regio plane scribendi genere plurimum delectatus est, ac eo ipso in gloriam veterum Panegyristarum feliciter affurrexit. * Quemadmodum verò volucris non adsueta est in nidulo suo hære, sed liberrimo per infinitos spatiorum tractus gaudet aëre frui: ita & Opitii cœlestis mens motu gaudens uni Silesiæ, uni Vratislaviz, uni Museo se includi pati non poterat. Ac tametsi olim in desultoria illâ & juvenili peregrinatione, cujus supra mentionem fecimus, fructum ejus rei aliquem præceperat; nec plenum tamen illum, nec totum, certè vix doctrinæ non æquè prudentiæ comparandæ aut moribus hominû pernoscentis parem, degustasse sibi visus est postea, cum communi errore deceptum se diceret, qui lustrandis regionibus adolescentiam potius quàm sagacioræ ætatem occupasset, & quidem illis, quarum maximè mores, & instituta Reip. ac hominum ingenia scire è re patriæ foret, præcipuè Galliis, licet non tam suâ voluntate, quàm necessitate procul habitis. Jam igitur occurrente opimâ occasione, *Dobnano* sumtus itineris Gallici liberaliter pollicente, maturo ævo, maturo judicio, ad portum veræ prudentiæ cursum directurus, voto suo & desiderio satisfacere decrevit. Antequam verò se huic itineri indultu Patroni sui accingeret, præ gaudio animi per tot spatia terrarum evoluturi, de peregrinatione, in divinâ suâ Herciniâ, Colloquio Bucolico, in quo Trigam lectissimorum & virorum & amicorum Dialogistas, *Buchnerum, Nüslerum & Venatorem* introducit, festivè ita philosophari voluit: Nihil in mundo absque motu & peregrinatione perpetuâ esse: so-

* Panegyrici.

* Itineris Gallici consilium.

F 3

lem

lem illum moderatorem temporum & illustrissimam siderum principem singulis diebus per orbis terræ vastissimum spatium circumvolvis Lunam & universum siderum, Lucretiano verbo, ducatum circuitione certa circumagi: atque eadem suo jucundissimo aspectu discursantes solari, navesque domos illas errantes in cursum rectum dirigere; mare per vices certis horis defluxum & refluxum instituerre: quadrupedia ex nemore in nemus errare; pisces è mari in flumina descendere; volucres vere ineunte gregatim advenire; uno verbo totam naturam nos ad peregrinandum invitare, deque patria tandem non hac caduca tot morbis obnoxia, sed cœlesti & æterna ut cogitemus, monere. Erant quidem avocamenta, quæ institutum Opitii impedire poterant, patriæ charitas, charitatum omnium maxima, studiorum ac librorum familiaritas, parentis suam spem in filio unice figentis senectus, tot amicorum conjunctissima necessitudo, & ut ipse facetè jocabatur, amicarum blandissimarum Sirenum amabilitas: sed mens altissima cupiens, utilitas publica & privata, Galliæ nobilitas, illa humanæ felicitatis epitome, ille deliciarum omnium paradifus, ille mundi ocellus, illa universi gemma, illud serenantis fortunæ domicilium & regio, ac præcipuè Burggravii *Dohnani* persuasio, de statu illinc cognoscendo instructio, magæorum virorum, quos sibi scriptis & litteris amicos pridem conciliaverat, coram intuentium salutatio, maturando itineri auctores & suasores erant. * Profectionem itaque aggressus è Silesiâ Dresdam petiit, tum Electorem Senerissimum, cujus gratiâ pridem fructus erat, tum etiam amicos salutandi causâ, in primis *Sensum* Silentiarium illum, Poetam ipsum & Poëtarum amantissimum, & *Anesorgium* Principibus juventutis Electoralis præfectum,

* *Transitus per Germaniâ aliquas provincias.*

fectum, virum variæ doctrinæ, linguarum hominum & rerum cognitione præstantissimum. Hinc Lipsiam concessit, & præter Academicos Professores *Casparem Barthium*, illum magni nominis Criticum, suum olim contubernalem dulcissimum, amplexus est. Inde in Thuringorum illustri *Gothano Gymnasio Johannem Weizium* eruditissimum Philologum, illic Rei scholasticæ summum Præfectum, compellavit: postea rectâ Hanoviam, ubi *Johannem Philippum Pardum* salutavit, & Francofurtum, celebratissimum illud Europæ emporium, perrexit, & in eo clarissimæ eruditionis antiquæ & novæ, omnium ætatum rerumque in primis atque secretorum imperialium cum *Hortledero* proditorem fidelissimum, *Melchiorem Haiminsfeldium Goldastum*, Trevirensium Electoris Consiliarium, Hospitem humanissimum expertus est: ex quo multa de statu Germaniæ & Europæ, tanquam thesauro inexhaustæ peritiæ, cognoscere poterat. Francofurto Argentoratum versus iter instituit, ac illic per menses aliquot substitit, tum ut in Romanâ illa olim Colonia, Libertatis illibatæ sede, ac vicinâ Galliæ non inimicâ se ad Gallicum iter accingeret, tum ut magnas illas animas videret, *Lingelsheimium*, cujus divini senis ac Nestoris fruendi causâ, in mensam & contubernium ab Hospitali illo Jove receptus est, & *Berneggerum* virum eruditione & judicio summum, modestiâ verò & pudore omnium maximum, qui tantopere sibi de adventu Opitii gratulatus est, ut illud gaudium ne apud me quidem in literis dissimularet; *Josiam Glaseram* Reip. Secretarium, atque tum Spes futuris annis, nunc eximie ac raræ frugis viros, *Freinsheimium*, Generum *Berneggeri*, *Flori*, *Taciti* & *Curtii* curatis editionibus ac Panegyrico magno seculi hujus Principi scripto clarissimum, & *Bæclerum*,

rum, eloquentiæ claritudinæ & studiis *Sturmio* & *Junio* accensendum. Horum ipse quemque pro merito ac loco adoravit, salutavit, compellavit. Ab hoc optatissimo secessu & diverticulo, immò sinu tantorum virorum & amicorum, imprimis *Lingelsheimii*, ex quo tanquam Catone aliquo totam Europæ scenam, fabulam & modum agendi à multis retrò annis usque in hoc temporis momentum ediscere poterat, divelli se vix esset passus, nisi negotium illud, ad quod à *Dobnaro* (qui tùm ab Imperatore *Ferdinando II.* in Borussiam missus Gedani jussus substitit, de cognoscendis suspectorum animis & consiliis, num pacem, num bellum vellent) destinatus, exhibito novo rem aggrediendi ac agendi præscripto profectionem urfisset. * Argentorato itaque Lutetiam, dubito an Urbem an Orbem aut Regnum integrum appellem, (certè quam *Carolus V.* Imp. à *Francisco I.* Gall. Rege interrogatus, non Urbibus, sed propter tantam amplitudinem, tantam populi frequentiam, tantam rerum omnium copiam Provinciis accensuit) tanquam in compendium quoddam mundi ac divitiarum omnium, recto & citato gradu contendit. Quemadmodum verò in *Ceimeliarchio* *Dresdensi* Ducis *Saxonix*, *Monachiensis* *Bavarix*, aut *Stutgardiensis* *Würtembergix* tot genuina naturæ miracula, subtilissima humani ingenii inventa, rarissima manuum artificia, tanta copia ac abundantia oculos curiosi lustratoris & arbitri quasi perstringunt: ita Lutetiam ubi venisset *Opitius* noster, videri poterat nescire, quid prius, quid posterius spectaret, tractaret, observaret, admiraretur. Quanquam ut *Gallia* est Europæ Lumen, ut *Lutetia* *Parisiensium* *Galliæ* oculus; ita supremi Parlamenti, ut suo idiomate antiquitus dixere, *Curia* *Lutetiæ* est pupilla; illa *Curiarum* *Gallicarum* prima,

* *Iter Galliarum.*

ma, illa *Parium* *Franciæ* *Curia*, illa illustrissima Majestatis *Galliæ* Regum effigies, *Senatus* heroum seu deorum, ut *Pyrrhi* Legatus de Romana olim judicavit, *Concilium*, innocentix custos, æqui judex, iniqui vindex, Principum arbiter. Hæc *Curia*, hoc templum justitiæ vel solum dignissimum erat, quod susceptæ in *Galliam* peregrinationis *Opitio* scopus esset: quippe hinc prudentiam peregrinatores, si ullibi gentium, addiscunt; hinc omnes Politicorum *Tabulas* explicatas vident; hic tanquam in palæstra *Rationem*, statûs in toto terrarum orbe constituendi, stabiliendi, mutandi, disceptatam cognoscunt; hic tanquam ad prudentiæ cotem ingenium exacuunt, judicium formant & firmant, & audiendo ac videndo illa admiranda, thesaurum quendam in postulis Patriæ depromendum reconducunt. In hoc itaque teatro quot & quanta contemplatus est Noster! quot & quanta non tam à libris, quam ab hominibus politicioribus conquisivit, quæ in cœlestis abyssum mentis demitteret, judicio digereret, patriæ communicanda reservaret! *Vulgata* illa, non *vulgaria* tamen, quæ initiantes peregrinatores vident & audiunt, ac reponunt, de *Galliæ* moribus, *Legibus*, sicu, *juribus*, provinciis, urbibus, *Regimine* *Regio*, *Curiali*, casibus urbanis, bellis, eventis veterum, ex libris & conversatione pridem didicerat: sed via ineunda ipsi erat ad arcana præsentis status: an *libra* *Europæ* in æquilibrio immota constet, an hæc vel illa lanx mota prævaleat, arbitrandum sibi putabat. Cui arbitrio instituendo erat ipsi opus aliquo versimodo ac sagacissimo *Mercurio*, quem obvium & ad omnia promptissimum etiam invenit. Is erat ominoso magnitudinis suæ cognomento *Hugo Grotius*, *Belga*, sed qui *Belgicum* ingenium elegantia, amœnitate ac urbanitate *Gallicâ* concinnè miscuit,

scuit, à patriâ exul, Regi Galliarum charissimus clientis, Principibus Regii sanguinis gratissimus, Curialibus ac summis quibusque viris intimæ admisionis amicus ac delicium. Hic ipse in tanta eruditione, in tantâ dignatione humanissimus, eâ quâ pollebat, comitate Opitium, cum quo jamdudum commercium literarum intercesserat, quique hominem à vindictis Germanicæ linguæ, & speratâ antiquâ Dacia amare cœperat, tantam miratus in tantillo corpusculo animam, complexus est. Hujus magni viri, etiamsi cum maximis comparetur, domum, quam tanquam Oraculum quoddam Delphicum Legati maximorum Regum & Principum, Curiales, Consilarii Regii ac Regni frequenter invisebant, Hospitali illo Mercurio humanissimè Nostrium invitante, quotidie Opitius frequentavit, nec ab ipso unquam nisi doctior, melior & prudentior abiit. Ex hoc Viro *Scaligeri* manu ita formato, de bellis, fœderibus, pace, & aliis Christianæ Reip. hinc nascentibus incrementis, decrementis, morbis ac remediis, tanquam ex ipso prudentiæ tripode singularia, quantum licuit, arca-na didicit. Celebrabatur eo tempore Lutetiæ Parisiorum pulcro instituto & laudabili, acuendis ingeniis & judicio firmando, quot diebus fermè privatorum conventus, in domo Puteanorum, ubi de statu totius Europæ exercitiî causâ diventilare & disceptare solebant, cuique conventori liberè & Gallice enunciare, quæ sentiret, liberum. Eò *Grotius*, qui, quotiescunque per graviora negotia vacavit, libenter accessit, Opitium manu quasi adduxit, eumque flori ac medullæ virorum illic congregatorum cum multâ laude ac commendatione stitit. Qui omnes illum, Latinè loquentem Gallico idiomate, ut solent, respondentibus amplexati, non tam in Collegium suum receperunt,

quam ipsimet invitarent, sibi de tanto hospite mirificè gratulantes; nec ipsum sine invidendo Elogio dimiserunt, jam se audito Opitio distitantes credere, Musas etiam trans Alpes sub Arctoum cœlum transvolasse. Porrò non tantùm illo, quem dixi, parario & proxeneta, sed etiam propriâ virtute prævia & fama sibi fores ubique aperiente, accessit in Museo Cl. *Salmasium*, nunc *Scaligeri* apud Batavos oprionem, nostri seculi Varronem; in regno suo librario *Nicolaum Rigaltium* Bibliothecæ Regium Præfectum; *Puteanos* magni Parentis magnos Filios; *Hottomanum* avo & Patri simillimum, patricio apud Vratislavienses genere oriundum; *Franciscum Thuanum*, *Jacobi* Filium, ac *Danielem Tilenum* Aurimontii è Silesia oriundum, magni nominis Theologum, ac summum planè Silesiæ olim ereptum sidus, aliosque innumeros doctissimos viros, quorum Lutetiæ, in compendio illo Galliæ, tanta copia & tantus delectus, quantus vix usquam alibi gentium & terrarum inveniat. Hæc simulacra virtutum & effigies omnium amœnitarum Opitius quasi genios quosdam veneratus est, non minore vicissim ab iisdem honore cultus. Interea fallendi temporis causa, Panegyrico. (seu Panegyricum potius dixerim, ex utroque certè mixtum est) carminè *Cornelium Grotium* quindecennem, sed cognitione linguarum, loquentiæ profectu, & pangendi carminis felicitate ætatis suæ annos exemplo paterno egressum, (qui quantus esset, vel ex illo Panegyrico, quem Opitio nostro scripsit, ostendit) it vestigiis paternis insistens, Patrem olim æquaret, vel ex ipso paterno voto superaret, adhortatus est. Libros etiam Hugonis de Religione adstrictos metro Gallico, idiomate Batavo initiò quidem in gratiam Filii *Grotii* venustissimo Gallicarum Venerum mon-

Arb, ac communi famæ præconio Charitum Quarta, ut inde Alemannici Idiomatis callentior fieret, germanicè vertit: postea verò in Germaniam reversus omnium cum applausu doctiorum Auctore consentiente publicis typis exscribendos dedit. Eorum librorum sensum prosaico sermone compendiosè, rogatu *Hieronymi Bignonii* Regii in Parlamento Advocati totidem Libris, quor in carmine erant, expressum, à me minimo omnium interprete in nostrum idioma traslatum Optius eodem tempore, qui Dux & Auctor mihi versionis fuerat, in publicum exire passus est. * Postquam Lutetia satis exercitus in specula illa quasi omnes nubes futurarum tempestatum prævidisset, partium consilia, expeditiones, machinas, scenam Europæ apparatus & modum agendi omnem præcognovisset; urgentes patriæ necessitates, & *Dobnani* desideria illum à paradiso omnium deliciarum Gallia ac tot suis & seculi deliciis vix avulserunt. Valedicens itaque Amicis, gratissimum hospitem infinitis votis prosequentibus; è Galliâ in Alsatiam contendit, atque ibi denuò salutatis *Lingelshemio* & *Berneggero*, quos memorato beatissimo Lutetiano consortio mirificè exhilaravit, inter amplexus, inter oscula reciproca charissimorum capitum in patriam festinans dimissus est. Postquam Vratislaviam rediisset, ipsimet oculati testes plurimi acauriti fuistis, quantum omnium oculi & aures tanquam in Ulysses aliquem novum conversi. Inquirebant alii de statu in Galliâ publico, de Regis animo, de *Richelii* & *Capusini* illius celebratissimi *Josephi* consiliis, de foederibus, cum quibus & qua lege sancitis, de bello in quem hostem, in quam oram, unam an plures divertendo, & de aliis. Alii inquirebant de Regni officiis venalibus, de justitiâ Curiarum, de Ducibus, propugnaculis aut aliis togatis ac sagatis, quisque ex suo genio; alii de sum-

* Reditus in
Aulam Do-
nani.

summæ eruditionis & famæ præconio celebratissimis viris, de studiorum proventu, de Academiâ Parisiensi, de Sorbonâ, controversiis Theologorum, causidicinâ Advocatorum, otio sapientum, aliis. Alii ex ignorantia rectorum, & vanitatum studio magis inquirebant de externis, more & modo vestium, gestuum, gladiatorum, linguæ cultu, virginum indole, moribus, amoribus. Quibus omnibus satisfacturus Opitius, tanquam versutus & versimodus ac duplex Ulysses, singulorum auribus accommodatè locutus est; prudentibus prudenter, reservatis tamen secretis respondit, vanis vana & inania festivo commento interpretatus est. *Dobnani* tamen præcipuè ac aliis, quorum scire intererat, arcana visa, audita, quæ in præsens, in futurum utilia & observatu maximè digna de statu Europæ erant, bonâ fide exposuit. Quamvis verò repertarum in Gallia rerum pretiosissimarum thesaurus vel ille solus inæstimabilis esse potuisset, quem animo ac memoriâ reportabat Opitius; tamen opportunâ occasione utendum ratus varios quoque libros, rarissimæ notæ, ac in nostris Bibliothecis planè incognitos, MSS. editos, ineditos, Græcos, Latinos, & exotics, varios item nummos variarum gentium, Cæss. Regum, Principum, Rerump. aureos, argenteos, æneos, ac gemmas veterum quam plurimas ex illo Lutetiano tantarum divitiarum & cimeliorum fundo secum domum retulit: ut jam domi suæ cimeliarchium quoddam ordinatis illis omnibus constituerit, quo amicis spectaturis melius atque commodius gratificari posset. * Ab hoc reditu Opitius per integrum biennium, & quod excedit, stationem suam non prius deseruit, quàm tempestatibus nostræ patriæ ingruentibus *Dobnanus* castra Cæsaris secutus, paulò post Pragæ febris occubisset. Tùm demum morte Patroni quasi

* Ex a trans-
itus in Ligi-
am.

in bivio destitutus fuit ancipiti consilio distrahente animū deliberantis, utrum missos faceret honores, nec Remp. attingeret amplius, an tutius foret in portu acquiescere, maritimisque fluctibus se subducere. Sed quia existimavit in otio sibi vix tutum fore in tantis tumultibus nidulum, cum occurreret insuper, dignitati esse servendum, officii-que rationem in omni vitā esse ducendam: vitā genus mutare noluit, in eo verò patriæ potius Procerum, ac Ligiorum Principum, quàm exterorum partes sequi maluit, quorum urgente ministerio in Prorsiam, beatam illam publicā felicitate terram, quæ ex finiti ante aliquot annos belli sui incendio, ac vicinæ Germaniæ contagio, aureæ pacis gratiam & bonum suo precio æstimare tūm cœperat, secedens inter aulica Ligia domus officia tempus suum hactenus sefellit. Ac ut quælibet terra alit doctos, & virtus facile fautores suos invenit, ac cœpta difficulter dignitas facilius crescit: ita dotes Opitii, quem alias in multorum Principum propensionem & sinum pridem fortuna respiciens detulerat, ex fama publica Regi ac Regno Poloniæ utriusque prudentissimo innotuere, cujus eloquentia & sapientia, vel è literis illis, quas *Burggraviū* nomine de jure Civitatis Poloniæ impetrando, quod Indigenatum vocant, expedivit, Regi ac Senatui satis perspecta pro commendatione primā & propriā fuit. Accedebat quòd in Ligia domo, ac Piastarum regia familia, (quorum memoria adhuc in eo regno, cui olim optime è laudabiliterque multis annis præfuisent, regiorum aliàs meritorum æstimantissimo, nondum emortua est,) tantus esset minister. * Interea cum sibi indulgentiā Illustrissimi Ducis *Job. Christiani* potestas esset facta in urbe, quàm vellet, sedem & secessum ab aulā sibi statuendi: Gedanum, illud maritimum Emporium,

Manlio
Dantiscana.

riam, atque munitissimum propugnaculum, elegit, ut non tantum in portu illo sibi viveret, & ad Libros, præcipuè ad opus illud Daciæ immortale, postliminio quasi reverteretur, & hæc occasione otii sui publicè rationem redderet; verum etiam, ut hac in specula terras, maria, populos, regna arbitrari; foris & domi rationem status cognoscere, & Germaniæ fata non oculorum tenerrimo, sed leniore aurium sensu percipere posset. Ivit itaque, ac qui aliàs ubique quantum potuit, in contubernio & commercio sapientum vivere assuetus erat, in domicilium se dedit *Nigrini* Theologi Helvetiæ sententiæ, moderatione & æquitate tamen in diversa sentientes commendabilis, quibus dotibus ipsi Sereniss. Regi *Vladislao IV.* moderatissimo ac indulgentissimo Principi acceptissimus, à quo sæpe in arduis negotiis consultus præmium rei benè actæ tulit. Et hæc fuit occasio cælitus missa Opitio illic loci emnendi, quā apud alium Hospitem vix gratiorem nancisci potuisset. * *Nigrinus* enim Opitium è convictu & sermonibus, candore, fide & cæteris, quæ in commendando homine requiruntur, virtutibus perspectum satis & exploratum cum habuisset, graduque sibi, non saltu procedendum esset ratus, non Regi quidem ipsi statim ut Jovi, sed Jovis tamen magno cuidam ministro commendavit vel potius fore utile instrumentum illustrandæ scriptis immortalibus Regis & Regni gloriæ ostendit. Is erat Perillustris & Generosiss. *Gerhardus Dänkoffius*, Aulæ Regiæ Mareschalcus & exercituum Ductor, Regi ob fidem & constantiam tūm majorum è Livoniā ob id ipsum exactorum tūm propriam, eamque spectatam maximè servato *Thorunio*, cui peregrinus miles ad portas incubans frustra ut prædæ optimæ, vigili ejus curā impeditus, inhiarat, commendatissimus;

* Gratia apud Regem & Proceres Polonia:

simis; cui etiam in petendis regni honoribus aspiraturo ad majora matrimonium, quod cum Illustrissimi Principis *Johannus Christiani* Filia, Heroïna *Piastæ*, non ita pridem contraxit, robur ac decus inter *Poloniæ* Proceres, Nobilitatis generosioris admodum studiosos, additurum est. Hunc magnum Patronum, *Nigrini* interventu jam facilem, propensorem sibi conciliare cogitans *Antigonem*, Sophoclearum Tragediarum facile principem, certissimum speculum contemplandi nostrum seculum, sub illius nominis auctoritate in publicum cothurno Germanico indutum exire passus est. Hoc monumento *Danhofius* devinctus, gratum se & propensum in tantum sui cultorem exhibiturus nullo alio beneficio se pensare illud posse credidit, quam si clientem suum Serenissimo Regi ac munificentissimo *Sarmatiæ* *Evergetæ*, in aures, oculos, sinum, animam, nusquam tutius & beatius victurum, ferret, sisteret, poneret, figeret. Regem verò, dexterrimo *Danhofio* proxeneta faventissimum nactus *Opitius* duobus Panegyricis duplici quasi vinculo; altero Germanico, reduci à *Moschis* sine caede & sanguine victis; altero Ejusdem Felicitati *Augustæ* ac Honori nuptiarum cum *Augustali* *Nympha* *Austriacæ* institutarum, dedicatis, consecratis, sibi porro sic conciliavit, ut fidei suæ, prudentiæ, dexteratati multa apud Reges *Galliæ*, *Angliæ*, *Daniæ* expedienda crederentur. Quibus feliciter expeditis præmiurum res laudabiliter gestæ Titulos *Historiographi* ac *Secretarii Regii* à Rege factis splendidos & depresso annuo pretio quoque fertiles, lucrificavit. Ac veluti gentiles non soli *Jovi* supremo deorum & hominum credito parenti, sed etiam Concilio omnium deorum supplicare solebant: ita Noster non *Maximi* modò *Sarmatiæ* Rectoris aquilinam umbram, sed pruden-

dentissimorum quoque Regni Moderatorum Procerum, Senatorum & Ephorum patrocinium experiri voluit. Cui negotio conficiendo, nec opportunior occasio, quam in Comitibus, nec opportunior persona ex Proceribus occurrebat, quam Princeps *Togatorum*, *Arcanorum* *Reip.* servantissimus custos, quem *Magnum* Regni *Cancellarium* vocant, *Thomas Samofcius*, Magni illius *Johannis* armis & literis suâ ætate incomparabilis Herois Filius ac dignissimus successor. Ei *Opitius* noster singularem *Variarum* *Lectio*rum *Librum*, *Sarmaticarum* rerum epitomen obtulit, & quantopere *Samofciam* domum *Musis* extraordinariam patronam coleret, rotundissimo *Epigrammate*, *Duumvirorum* in *Rep.* *literaria* summorum *M. Antonii Muresi*, & *Hugonis Grotii* adjuncto, purpuram purpuræ, non pannum, ut modeste interpretabatur, assumens, testatus est. A quo patrono in singularis benevolentiæ signum eodem munere, quod illis à Parente *Thoma* illustrissimo contigerat, aureo scilicet nummo *Johannis* effigie signato donatus est. Hos duces augendæ dignitatis suæ *Opitius* nactus, cum Serenissimo Regi, tum *Senatui* *Reip. Poloniæ* Amplissimo, è *Laudationibus* *Sereniss. Annæ* *Suecorum* & *Vandalorum* Principis, *Divi Sigismundi III.* *Sororis*, & aliquot illustrium Senatorum, ut *Raphaelis* *Comitis* *Lesnensis* ac *Palatini* *Comæ*, Honori ac memoriæ æternæ dictis, magis magisque innotuit, adeò ut prudentiæ politicæ & eloquentiæ laude, quæ duo maximè *Poloni* Nobiliores conjungere solent, cymbalum quoddam fieret. * Quemadmodum verò totum *Reip. Poloniæ* corpus, ita etiam primarium illius membrum *Prusiam* ac *Civitates* ejusdem primarias, *Gedanum*, *Thoruniû*, *Elbingam* sibi devinxit; apud quarum Capita, Præsides dicunt, *Cirenber-*

amurlo
caudum
170

* apud opti-
mates Bo-
rusia.

* Postrema
lucubratio-
nes.

gium Gedanensis, *Preussii* Thoruniensis, & *Israelem Hoppium* Elbingensis, singulis aliquid inscribens, illi Rhythmū veteris poetæ incerti Teutonicū, isti priorem, huic posteriorem Epigrammatum selectissimorum Libros, præfando ac suam innocentiam suspectus excusando se approbavit. * In hoc liberali otio, quod Deus & Sarmatæ Monarcha Opitio fecerat, Operi illi Daciæ suæ tanti laboris, tantarum vigiliarum, tantarum lucubrationum, quod tantæ molis ac ponderis non in nonum tantum annum, ut Horatius scripta victura premere præcipit, sed in sedecimum usque presserat, jam post tot desideria, expectationem, & flagitationes doctorum, summam manum imposuit, ac si aliquot mensibus supervixisset, illud in portum iudicii publici stitisset. Circa extrema etiam tempora, quibus homini sua mens meliora præfagire solet, ne ingenium suum solā gentilium ac profanā literaturā occuparetur, immortale illud Davidicorum Psalmorum ad modum *Clementis Marotti*, & *Theodori Beza* Gallico metro concinnatorum & *Gandimela* melodiis accommodatorum Opus, longè majore felicitate quam *Ambrosius Lebrvasserus*, seculi tamen tūm rudioris in hoc genere vitio excusandus, inter acutos arthritidis dolores edolatum publicarat, Christianæ genti aliquod devotæ pietatis suæ monumentum relinquere, atque hoc ipso testari cupiens, spiritum poeticum longè meliùs divinis & sacris, quàm profanis & sæpe licentiosis occupari. Hanc psalterii paraphrasin, gemmam cæterorum scriptorum pretiosissimam, penū & promptuarium inexhaustæ divinæ sapientiæ ditissimum, fontem vitæ & consolationis limpidissimum, quis non intimā cum animi voluptate excipiat, devotè legat, psallat, memoriter recitet? Hanc Vestalem, ut ita dicam, virginem castissimam, sacerdo-

cerdotum piissimam, custodem sacri ignis divini ac spiritus poetici ac prophetici fidissimam, Deo soli vacantem, pios incipientem, mente ægros & spiritu fractos solantem, sub nullo alio præsidio, quam decantatissimæ pietatis *Piastæ* tutelâ, & sanctissimæ *Hedvvigiana* devotionis umbra, hoc est sub Tuz Celsitudinis, Optime & Pientissime Princeps, Nomine & Numine, tutam & securam fore divinus ille ac Christianus Poëta noster sapienter censuit. * Sed ^{* Obitus} in medio hoc virtutum ac gloriæ cursu illustre hoc ingenium, literis & rebus gerendis apprimè natum, cum ingenti orbis literarii ac Germaniæ, cuius Libertatis, antiquitatis ac linguæ vindex erat incomparabilis, luctu ac damno in hoc effæcto excellentium ingeniorum tempore non facillè reparabili, invidia leti præcepserit. O fatalem mensem Augustum! ò funestum XIII. Cal. Septembres! ò abominandum contagium hoc opimo tantū viri spolio! ò infelicem Silesiam tanto sidere amisso nec osium & cinerum bene meritissimi sui civis compotem! Finis vitæ Opitianæ ipsi Serenissimo Regi, Ligii Dynastis, multis Poloniæ ac Silesiæ Proceribus, illustribus, & magnis, tristis, doctrinarum verò studiis in Europæo orbe quaqua versum vere luctuosus, ignotis quoque & incuriosis aliis ejusmodi ingeniorum non sine curâ fuit. Vulgus etiam sua tantum alioqui, publicis curis omisis, agere suetum, per fora, circulos, trivia, tabernas, tonstrinas, convivia de ejus excessu locutū est, casumque notissimi ac obcomitatem gratissimi hominis indoluit. Hanc miserationem & interstinum dolorem augebat constans rumor intra biduum iteratus, illum ex contagio grassantis luis pestilenti sidere afflatum & uno ictu subito cum imperu interceptum esse. Tibi verò, Cygne suavissime, obitus, vel deprecandæ asperioris

rioris formulæ causa, abitus contigit optabilis, qualem sibi
Solon è Plejadis septenario sapientissimus, & Legislatoꝝ
Atheniensium prudentissimus optasse legitur, testimonio
hujus distichi à Cicerone ita versi:

Mors mea ne careat lacrumis, linguamvis amicis

Marorem, ut celebrent funera cum gemitu.

*Commun-
datio.

Inhumanum & ingratum foret, tam clari, tam docti, tam
prudentis & de Germaniâ tam insigniter meriti viri me-
moriâ incuriosâ nostrorum oblivione sepelire, nec vi-
tam mortui hominis in memoria vivorum æternâ repo-
nere. Et Opitius quidem noster medio floridæ ætatis
spatio nobis ereptus est, veruntamen si non annos, sed ra-
ras virtutes, rara in patriam, in literas, in totum hoc secu-
lum merita, rara fortunæ patrocinantis munera, gloriam-
que, cui & vivus interfuit, & mortuus eadem florere nun-
quam desinet, rectè computaverimus, longissimum illum
dicemus peregisse ævum. Nam cum ille vera bona, quæ
in virtutibus sita sunt, summâ animi vi, ignei & volucris
ingenii vigore, continuæ industriæ contentione, eâ perfe-
ctione, quæ non nisi cœlestibus mentibus contingit, sibi
comparavisset: quid amplius suo pullo, tot honorum, ti-
tulum à Casare, Regibus, Principibus, toto literarii or-
bis unanimi consensu & judicio collatorum præmiis exor-
nato, fortuna adstruere potuisset? Hoc etiam in parte fe-
licitatis defunctis habuit, quod eum non paupertas, Ger-
mana illa bonæ mentis soror & communis poëtarum in-
primis morbus afflaverit, sed præter alia officia & functi-
ones poësis etiam ipsi apud magnates tanta munera pepe-
rerit, ut etiamsi nimis opibus non inhiaret, ea tamen pro
conditione solitarii hominis, satis speciosa ipsi continge-
rent. Noster enim Germaniæ Virgilius & Ronsardus à
suis

suis Evergetis & Mæcenatibus idem expertus est, quod
Bellajus, Ronsardus, 2. Septimius Florens, Auratus, Pybra-
chius à Carolo IX, Galliæ Rege, qui hos suarum laudum
præcones in sinu fovit, Cujus aliàs facetum dictum anno-
tarum est, cum illud subinde in ore haberet, Poetas instar
generosorum equorum alendos, non saginandos esse: in-
telligens eos necessario sumtu excitandos, ut spiritu ac ani-
mo ad carmen exsilirent, non ut prodigâ liberalitate fero-
cirent & luxuriarent. Beatum etiam nostrum dicimus,
quod dignitate vigente, famâ florente, salvis rebus suis ac
studiis, è portu illo Gedanensi, cui se, quo naufragii metui
ac altissimo civilium fluctuum æstui fortunas suas subdu-
ceret, credidisse videtur, in cœlestem, tutum, securum, tran-
quillum, ac omni parte beatissimum portum secesserit. Ac
sicut pacis bonum inæstimabile, sub ortum melioris seculi;
votis & suspiriis diu optavit: ita festinata mortis grande so-
latium tulit, tempestates istas effugisse. Vana igitur, im-
mò superstitiosa foret religio, & pietas magis officiosa,
quam generosa, infirmo desiderio, mollibus lacrumis,
muliebribus lamentis velle perfungi: cum contemplatio
virtutum Opitianarum, quas neque lugeri, neque plangi fas
aut pium est, impetrare potius id à nobis debeat, ut illi
Beatitudinem suam gratulemur. Credite, Auditores
splendidissimi, divinam & cœlo receptam Opitii animam,
si res humanas despiciere posset, cum Rudio illo vate nos
esse allocuturam:

Nemo me lacrumis decoret, nec funera fletu

Faxit. Cur? voluto vivu per ora virum.

* Admiratione ipsum, æmulatione, imitatione veneremur, *Aduortatio
honestemus, æquemus. Nondum planè neque effocta est
natura, neque cœlum fausto sidere ingenia producere,
H 3 desuetum,

desuetudm, neque omnis literatura emortua: sed multa ingenia, quæ jam in hac seculi infidelitate in occulto latent, melioribus temporibus se reservant: Enitimi exemplo Opitii instar echini se contra fluctus marinos erigentis, qui tot Constantiæ exemplis firmatus inter medios belli fluctus, inter arma & extremas fortis minas emerfit, & calamitatis publicæ occasione insigniora virtutis suæ specimina exhibuit, quàm sine hâc gravissimâ adversariâ forte potuisset. Prodiite crescentis famæ surculi, spes seculi & posteritatis illustres, *Flemminge, Conrade, Cepco, Tscherningi*; Opitius nobilissimus ille in bonæ mentis studio præcursor & decursor vobis lampadem tradit: Opitius ille olor cygneâ voce sua justam vobis canendi materiâ reliquit, & vos fore sibi similes aut pares auguratus, vaticinatus est. Et tu, ô mea juvenus, ad hoc exemplû, quod ita cælo tolli audis, te compone; ejus virtutes, scripta, dicta, & facta, nã vis præteritis, quibus nec ille humanitatis infirmitate exfors erat, ad imitandum tibi propone: si quid in scriptis ejus, prosis, voris, Latinis, germanicis, legeris, observaveris, in memoriam ad usum futurum cæu fidissimam custodiam repone. Quod si omnes quisque suo ordine, suo loco, omnia Opitii scripta, dicta, facta, gesta, revolverimus, ac formam figuramque mentis ex illis æternæ, non materia auri, æris, marmoris, aut artificio quopiam humano, sed modulo ingenii ac animi expresserimus: corpusculi ejus exilis & vultus suppallidi, sed decentis tamen & benè compositi, quod olim augustæ & jam divinæ animæ angustum præbebat domicilium conspiciendi desiderium facile molli-
 * *Vultus.*
 liverimus. * *Quamquam & forma ejus ære ad vivum expressa, cui Barbis distichon hoc subscripsit:*

*Talis, Lector, erat facie Phœbeia Siren,
 Germani Princeps Carminis OPITIUS.*

* Cæ-

* Cæterum tametsi Opitius, ut alterum ex se Opitium, cæu ** Celibatus* genuinam sui ingenio & mente effigiem, orbi daret, accedentibus insuper tot amicorum flagitationibus & hortationibus assiduis, ad matrimoniû contrahendum consilia aliquoties inclinavit: tamen sive sorte nascendi, sive aspectu temporum, sive metu, ne sibi dissimilem, fato quodam optimorum virorum in educandis liberis frequenti, creaturam, aut inutile aut etiam damnosum terræ pondus gigneret, sive quod nollet necessarium illud malum, uti uxorem Cato appellat, præ liberâ aliquâ & gratâ compede, cœlebs mortuus est, Epaminondæ quasi exemplum secutus, quod melius patriæ consulere se agebat, quod nullos liberos relinqueret, quam *Pelopidam*, quod filium infamiæ stigmatem notatum genuerat. * Neque tamen planè stirpis exors obiit. Nam ut idem ** Opera duo præcipua.* incomparabilis Thebanorum Dux Leuctricam pugnam ex se natam & superstitem, velut immortalem filiam relinqueret se agebat: ita Opitius verè gloriari poterat, patriæ se suæ duas immortales filias genuisse; alteram Germanicam poësin, à se solo genitam, à tot hæcenus procis petitam, tot ab æmulis & rivalibus invisam, tot denegatam, soli alicui Opitio novo aut ejus proximo, destinatam: alteram Daciam, Romano cultu, lingua & mente induram, maturam annis, & ut ita dicam, nubile, parente suô orbam, cui tutorè & Curatorem sibi elegit *Nüslerum*, qui ipsam pro paterno amore posteritati perpetuam ac propriam dicabit. Quicquid itaque in Opitio amavimus suspeximus, extulim⁹, admirati sumus, manet mansurūq; est in oculis, auribus ac animis Germanicis in profundâ æternitate temporum famâ rerum. Beatissimū hominem prædicamus Opitium, qui non ut alii præstantes pleriq; viri, vel tantum legenda scripsit, vel scribenda fecit, sed utrumq; cum admiratione seculi præstitit atq; ambidexter posteritati in exemplū propositus superstes erit.

Lite-

Litera quadam Opitii familiares ad
Christoph. Colerum.

S. P. D.

PRidie Tuas accepi, Colere præstantissime, cum jam ad Ampliss. *Lingelshemium* & *Sebizium* nostrum perscripseram. Hujus parens Vir Nobilissimus obvius heri in foro mihi factus, consultum tibi ex animo mecum vellet, & de modo tua studia juvandi seriò ac cum curâ cogitabit. Nunc quidem unde desiderio tuo satisfieri possit, nihil novimus. *Venatori* de statu hoc gratulor. Diu exoptavi, ut eruditionem suam peregrinatiuncula etiam aliqua, quoniam his moribus ac judiciis hodiè vivitur, exornaret. Erit tamen & sic mei non immemor, & tu hominem monebis, ne & literis & *Grutero* carere me diutiùs patiatur. Si Dn. *Lingelshemius* suis me dignabitur, sanè gaudebo, si negotia obstabunt, interea tu de statu ejus ad me perscribes. Scire item velim, quid tota domus Ejus, quid liberi faciant. Item quomodo cum valetudine Cl. Dn. *Berneggeri* agatur, est enim inter Antesignanos meorum amicorum. De *Zinggrasio* nihil hætenus audivi. Quid mecum futurum sit, incertus sum &c. Vale, mi Colere, & sequentem annum felicibus auspiciis ac successu rerum optimo cum amicis, qui apud vos sunt, aggredere. Vratislaviæ ex Regiâ, ipsiis Cal, Jan. 1629.

T.

OPITIUS.

S. P.

CAve credas, Colere Præstantiss. oblivisci me tui posse unquam. Unicam à te, seriò loquar, epistolam accepi, cui, quod non respondi, status vitæ meæ obstitit, cum semper

perant in Aulis, aut in itinere, aut in castris etiam versatissim. Nunc cum paulò majus otium suppetat, prius silentium crebrioribus resarciam. De Poëmatibus tuis Catalogus Francofurtensis indicavit. Gratulor Patriæ ob doctissimam hanc prolem, & tibi quoque rectâ viâ ad famam tendenti. Macte hoc animo, nos Tibi lampada libenter trademus. At Tu salvare jubes meam JUSTINAM, quasi conjugio libertatem hanc addixerim. Optas etiam ipsi felicem partum, veluti de illa loquereris, cujus mentio fit in Inscriptione Hispanica.

SUM. EGO. JUSTINA.

UXOR FUTURA. FIUNT. ET. HÆC.

LIBENTER. &c.

Hostibus talem. Ita me amet, quam non odi, & tui continentia meæ & castitati injuriam facis. Amicos salutabo. *Isleram* non novi. Nam carmen Ejus notæ non malæ additum fuit libello meo me incio. Patriam nostram pestis denuò affligit; itaque parens meus, qui aliàs omnibus modis retinere me domi suæ cupit, venire ad se nunc vetat. Sed instat bruma, cujus rigor, ut spero, morbi vires exstinguet. Vale mi Ornatissime Colere, cum *Wesselio* nostro, cujus his diebus inter me, *Kirchnerum*, & *Teubnerum* sanè optima facta fuit mentio. Utinam ejus studiis possem prodesse. Vale iterum, Vratislaviæ ex Museo meo A. 1626. 20. Nov.

Tuus omni studio & fide

MARTINUS OPITIUS.

S. P. D. Præst. Colere.

REddita sunt mihi literæ vestræ, de quibus, uti & de carminibus elegantissimis gratias ago. Inscriptiones, quas decus illud Litterarum *Berneggerus* petiit, ad vos misi, ut in Galliam unâ cum aliis transvehantur. Inter Schedas

I

Grut.

Gruteri alterum earundem Inscriptionum exemplar erit, quod *Venator* noster penes se retinuit, cum hoc ex adversariis meis excerptum sit accuratius. Cæterum quod de tranquillitate studiorum mihi gratularis, non immerito hoc facis, cum otio hætenus fruar satis abundanti. Sed ea nunc ingruit temporum conditio, quæ Coloniam mutare me aliosque procul dubio jubebit. Ob parentes nostros ac necessitudines non mediocri in metu constitutus sum. &c. Orandus Deus est, ut constantiæ nobis consilia cœlitus suggerat. De virtute sibi agnatâ & robore animi gloriari vanissimum est: & plerumque ii, qui secundo adhuc tempore paratragœdiari audent, viresque suas jactare, ubi ad rem ventum est, desertorum agmen ducunt. &c. Antiquum semper placuit, nunc etiam perplacet. Omne solum sorti patria est. Vale juvenis doctissime & suavissime. Sodalem nostrum *Venatorem* urge, ut respondeat. Vrat. ex Regiâ 15. Cal. Dec. 1628.

T.

M. OPITIUS.

S. P. D.

Jure equidem *Colere* Cl. de silentio meo conqueri posses, si eo otio frui hætenus datum mihi fuisset, quod nunc demum bonis auspiciis nactus sum. Vratislaviæ vix fui, nuper admodum huc reversus. Faciam in posterum, ut sedulitatem videas majorem. De statu meo Pragâ nuper ad Literarum illud Columnen *Berneggerum* scripsi. Clarissimum senem *Gruterum* ad plures abiisse triste auditu fuit. Vergunt sensim literæ ad barbariem, & Lumina studiorum, quæ supersunt, tam rara sunt, ut obrui hac bellorum occasione nisi vel exiguo possint. Scire aveo, an aliquid constituerit vir summus de iis rebus, quas ineditas reliquit. Inprimis

mis magnâ Reip. literariæ jacturâ periret ea pars Inscriptionum, quam ab annis plurimis ingenti cum labore conquisiverat. Dicit non potest, quantum hæc Epigrammata antiquitatis historiam illustrent. Itaque videndum est etiam atque etiam, quomodo reddi possit *Luci Thesaurus* incomparabilis. De *Kirchneri* Epicediis iterum aurem vello; nihil enim scribam in ejus memoriam, nisi vestra carmina prius accepero. Germanica Tua Poëmatia recreant huic animum mediocriter: iis autem universis, quæ editurus es, propitios lectores opto. Quod verò judicia imperitorum timeas, non est: latratus ejusmodi facile percutit, vivida verò laus & gloria solidiorem sibi quærit fundum, quam ut everti possit. Ego earum nugarum, quas Heidelbergæ & alibi excogitaveram, pretium nunc quoque hic fero. Omnes enim ædes, omnes plateæ cantuiculis meis perstrepunt, quæ in compitis quoque uno alteroque obulo venduntur. Vivus intersum meæ famæ, si diis placet, & puellarum animos ac ancillas lepidus scilicet *Suaviludius* oblecto. Nunc ut ab his annorum deliciis remissi, ita tamen juvat præteritorum reminisci. &c. Vale, Mi optime, & amicissime *Colere*. Vrat. Prid. Cal. Mart. 1628.

T.

OPITIUS.

* * Mihi tempus omne in negotiis perit, quæ aut ab omnibus, aut saltim ab iis studiis averfa sunt, quibus condimentum humanæ vitæ, gloria & honos apud posteritatem quæritur. Sed tempore tam periculoso famem doctrinæ omnis ac rerum bonarum fastidienti quævis conditio vivendi bona est, dummodo honesta. Vale.

Tuis ex animo

M. OPITIUS.

I 2

S. P. D.

S. P. D. Præst. Colere.

GRatias Tibi habeo de primo Libro *Grotiano*, Reliquos ut
& ipsos statim transmittas, iterum iterumq; precor, ac, si
hoc pateris, moneo. Rediit enim Viennâ Meus, qui mo-
ram omnem mihi imputabit, si diutius negotium hoc lite-
rarium protelabitur. Legam, quantum per has aulae nostrae
molestias licuerit, tuam versionem, quanquam arbitro me
vix egeas. Ubique videndum, quid equidem sensus ac
mens Auctoris, sed tamen & quid Linguae nostrae genius
requirat, nec anxie omnibus inhaerendum. Id quod *Gro-
tium* velle ex literis ejus perspicio, quibus, quas heri proli-
xas accepi, hæc inerant: Librorum nostrorum pro Veri-
tate Religionis Christianae, quod à scriptore est, non mere-
tur tantum Interpretem; de ipso argumento idem dicere
sine impietate non possum. Sed tamen hic quoque memi-
neris, suadeo, Liberum Te esse, nec ita alligatum præcunci-
bus verbis, ut non liceat res easdem melius tibi dicere. Hæc
& alia vir magnus valde amicè. Ejus silvam ad *Thuani* Fi-
lium ab Amanuensi Ejus descriptam, si vis, indica: nactus
enim sum & ipse. Vale Amicorum optime. E Museo
sub meridiem ferè noctis, & oculis vix conniventibus. 9.
Maj. 1631.

T.

MARTINUS OPITIUS.

S. P. D. Præst. Colere.

QUanquam otio satis abundem, subterfugere tamen ne-
gotia Patroni adeo non possum, ut non interdum ab
ipso à Musis avellar. Et Tuas quidem, interea dum a-
pud Principem *Henricum Wenceslaum* hæsi, accepisse me
scito, multò illas gratisimas plenasque rerum scitu digna-
rum. Gravissimos in Rupellam *Grotii* versus Princeps ille,

una

una cum Mæenate meo, optimo etiam horum studiortum
censore, miris extulere laudibus, adeoque typis, ut apud
nos describi paterer, voluerunt. Magni Viri literas ad
me incerto itinere rectè tradere noluit; gratum tamen erit,
si iis perfractis descriptum exemplar ad me statim miseris,
ipsa autem tecum retinueris, donec felicibus auspiciis ve-
nire ad nos possis. Amplissimum summumque Virum
Lingelsheimium, & Statorem Literarum fugientium *Berneg-
gerum* de responso simul amicè monebis. Uti crebriori-
bus meis molestus esse illis nolim, ita sufficit mihi vel raris-
simas ab illis accipere, cum & meliores horas nostri causa
perire nolim, & de amore constantissimo benevolentiaque
eorum non dubitem. A Venatore nostro neque *Gruterus*,
neque ullæ apparent literæ, ita Argentorati reliquisse viden-
tur, quicquid amoris in me fuit. Stauromachiam *Tauri-
ni* si reperire poteris, ea excerpes, quæ ille de Dacia in il-
lum Librum, qui hæctenus oculos meos fugit, congestisse
fertur. Scire velim, an & Arabs *Geographus*, quem penes
Cl. *Berneggerum* esse spero, horum locorum meminerit.
Si quid auxilii inde est, diligentiam tuam ut adhibeas, et-
iam atque etiam peto. Neque *Scylacem* Græcum Geo-
graphum vidi. Magnoperè me torquet penuria opti-
morum librorum. Quid, quod *Grotii* Apologia, jam du-
dum edita, nondum adhuc mihi & ipsa lecta sit. Beave-
ris me, si sarcinas tuas hoc libro onustiores reddideris. Eju-
de Christiana Religione Libros *Suibusii* in hibernis legen-
dos mihi exhibuit *Mart. N. Lucianum* an *Salmasius* dederit,
adjice. Musæ Lutetiam aufugisse prorsus videntur. Hæc
de Libris. Parens meus exul hæctenus superioribus diebus
hic fuit, cui Ego, quod nemini adhuc in tota provinciâ
factum est, liberam domi habitandi facultatem ad menses

l 3

sex

sex intercessione Ill. Burggravii impetravi; quibus elapsis
 alios iterum sex, rursusque alios petam, ut bonis divendi-
 tis rectius consulere, & rebus suis familiarique possit. His
 moribus apud nos vivitur. Spondere tamen & mihi ipsi
 nihil certi possum, licet de pedum via nondum metuam.
 Salveat Nobilis, noster *Sebixius*. Vale, mi *Colere* 1629.

T.

M. OPITIUS.

NICOLAUS HENELIUS *in sermone quodam,*
quem subjunxit Carmini sibi ab Opitio paulò ante
obitum transmissò:

HÆc ad me scripsit Vir summus, & in tantum laudandus,
 quantum virtus & meliores literæ, cum primis que Poe-
 sis germana, in qua parem hæcenus adeò habuit neminem,
 ut Phœnix Vatum Teutonicorum meritissimo suo passim
 audierit, intelligi possunt. *Martinus Opitius* Regis Poloniæ
 Secretarius & Historiographus, Princ. Lign. à Consiliis &
 Officiis.

Paulò post: Nemo, in cuius pectore probitas, candor,
 φιλαλήθεια & gratus animus, negaverit, quin gravissimam
 Resp. literaria in Opitii obitu jacturam fecerit, eò quidem
 magis dolendam, si, quod abominor, DACIAM Ejus an-
 tiquam, & quæ alia suorum pignorum ἀνέδοτα reliquit,
 ad profanas aut ineruditas manus delabi contingat. Sed
 non deerunt fortè *Buchneri*, *Nasleri*, *Venatores*, qui in cele-
 brandis Beati Manibus vires suas excutient, quodque ο
 μακαρίτης noster, Mel illud nuper Musarum, Medulla
 Charitum, Flos ingeniorum aliis præstitit, eodem ipsum
 dignabuntur officio pietatis. Nos non alio desiderio illum
 lugemus, quam Decus & Ornamentum Patriæ ac seculi.

Clp.

Clarissimo & Præstantissimo Viro

DN. CHRISTOPHORO COLERO

in Gymnasio Elisabetano Vratislaviæ Historiarum
 & Poeseos Professori, Laudatissimo Domino &

Amico Colendo,

Breslam.

In Obitum Viri æterna fama Martini Opitii.

TENÈ etiam, miraculum Hominis, Parca improba, OPITI,
 Demetit, atque Opicis dium caput occulit umbris;
 Dona que tecum aufert, mentis vivacia dona,
 Queis obscurabas aliorum plurima dona;
 Stellarum veluti præstringit lumina solis
 Claror, ab Eoi cum profilit æ quoris undâ.
 Teutona Te tellus merito maectabit honore,
 Dum proprias rapido lymfas confuderit Istro
 Indignans Caroli fossas Alimannus, & altum
 Vertice Marmaricus cœlum pulsaverit Atlas.
 Te Cæi perpes soror Enceladique per orbem
 Rite vehet passim solvi meruentibus alis:
 Musipotens que tuas sine fine SILESIA Laudes
 Ore canet memori; Te Teutona vindice Lingua
 Quod caput extulerit, palmæ que potenter honores
 Læta ferat, laudis que suæ pomœria tendat,
 Et quæ Sol roseos extollit gurgite currus,
 Hesperias & quæ fessus descendit in undas.
 Lingua idioma suæ celebret gens Romula: laudet
 Lingua idioma suæ facunda que munera vocis,
 Gallus, & Hispanus lauto se nomine jactet:
 Non tamen his fasces submittit Teutonis ora,
 Sed quoque sublimem cœli se ad sidera tollit,

Dum

Dum præfers signum immortalis OPITIUS artis.
 Parca sed heu! sequit Tibi, OPITI, stamina vitæ,
 Pro thalomoque ferox struxit ferale feretrum.
 Hinc catus Aonidum chorus & vocalis Apollo,
 Et quot ubique litant Musis, tua nomina miscene
 DIS superis, laudes & ad astra micantia tollunt;
 Atque tuæ mortis fatum, illætabile fatum
 Deplorant. Præter reliquos COLERUS obumbrat,
 COLERUS pariter GERMANÆ mysta loquelæ,
 Taxo ferali crines, & pectora plangit,
 Atque modis querulis cantat lacrimabile carmen;
 Quale sub arboreâ modulatur Daulias umbrâ,
 Pignora cui nidò detraxit callidus auceps.
 Salve supremum, vindex ò inclyte Linguae
 Teutonicæ, seclî decus immortale, mei que
 Cordis amor, salve! semper Tua gloria vivet
 Albis & Odera aquas torto dum vertice volvent.

2.
 Te planctû nemo decoret, neque laudet, OPITII
 Plausus, non planctus te tumulumque decent.
 Qui cupit ire tuam in laudem, velut Icarus, alto
 Mergitur elogii naufragus amne tui.
 Nam numero & cumulo laudum omnigeno omnia vincis,
 Quæ vatum numeris ora diserta canunt.

3.
 Magnum GERMANÆ GENTIS vis dicere HO-
 MERUM!

Nomina OPITIADEN, nostræ sic gentis HOMERUM
 Dixi, qui solus tuus est, Germania, Phœnix!

En! Clarissime Domine Colere, Amice carissime exigit-
 um & leyidense affectus mei monumentum erga Opi-
 tium

tium nostrum, quem verè miraculum Orbis terræ dixe-
 rimus. Sincero hominem amore complexus sum, credo &
 alios fecisse idem, quibus quidem cor sapit. Sed fuit eheu!
 delictum nostrum; evanuit gloria nostra; suosque clausit
 oculos ille Musarum Charitumque Ocellus unicus. Tu,
 mi Amice, quicquid passim accentum à Cygnis Musicis
 τῶ μαναρίῃ fuerit, ad me exemplar destina, occasione com-
 modâ. Estne verò Tibi notus D. *Andreas Langius*, JC. ille
 eminentissimus? Binis me ad se hac transiens invitavit vic-
 bus, & nomen ipsius planè mihi exciderat cum essem cum
 ipso, sed postea cum excuterem Libellos meos, deprehendi;
 novisse nos inter nos in Academia Salana, quâ in tunc tem-
 poris versabantur pariter D. *Henelius* & *Bilizerus*, nomina illa
 magna & illustria. Officiosam per te salutem D. *Langio* nuncio
 & amorem, ejusque memoria semper grata est futura, donec
 lucis hujus usura frui mihi dabitur. Antehac, cum Argenti-
 na adhuc te foveret, carmen Tibi volenti transmisit; illius ex-
 emplar quæso ad me remitte, nec enim tum temporis descri-
 ptum retinui. Domino Majori Rectori vestro, per salutis ap-
 precationem me insinues velim, ut & Dn. *Schwarzbachio*,
 sique alii ibi sunt benè mihi cupientes. Amemus nos mu-
 tuò, mi suavissime Colere; de me spondeo id facturum,
 donec lumen vitale videbo. Ita Te hac mente DEI o-
 mnipotentis etiam atque etiam commendo! Gothæ 7.
 Febr. Anno cl̄o CXL.

Goldastus noster & ipse ad
 plures abiit.

Tuus intimo affectu

J. V. JOHANNES WEIZIUS.

Epigramma Valentini Sanstlebi.

Innumeros annos Phœnicem vivere dicunt,
 Unica totius quod sit & orbis avis.

Si

Si quid inest fidei dictis, ut inesse putamus,
 Credamus: si non: ficta videtur avis.
 Sed sit ficta: aliquid veri in se continet ales:
 Scilicet in fictis vera latere solent.
 Phoenix rara avis est, rarum quid & indicat inde,
 Secula Phœnicem quæque tulere suum.
 Græcorum quondam fuit ingeniosus Homerus
 Phœnix, Ausonix Flaccus, itemque Maro.
 Gallis Ronfardus, Baravis est Heinſius: omnes
 Carminibus Linguas excoluere suas.
 Teutonia ergo parens aliàs fecunda Virorum
 Doctorum, sterilis ne videatur eis:
 Martinum Opitium Phœnicem, Slesia, tandem
 Teutonicæ tandem, tuque Bolesla dadas,
 Sed cur in cineres redigi vult hic sepultus
 Danisci? ut pullis esset in Orbe locus.
 Tumulus Opitii auctore *Eia Majore* El. F.
 Quis jacet hoc tumulo? Martinus Opitius ille.
 Qui posuit? Charitum Pieridumque dolor.
 Quæ tumulum mulier servas? Germana Pœsis.
 Pectora quid tundis, quid lacerasque genas?
 Hic mea Lux, mea vita fuit, meus ignis; & isthunc
 Novi, ceu matrem nosse puella solet.
 Quid pauci, qui te retinent? ne condar iisdem
 Sedibus, hi faciunt injiciuntque manus.
 Quæ furtim dant verba? minantur se fore junctim,
 Ante mihi solus quod meus ignis erat,

F I N I S.

